

Jaarverslag 2022

SAMENWERKINGSVERBAND PO 2705
Zaanstreek

Voorwoord	3
1. Kerngegevens	4
2. Juridische structuur	4
3. Organisatiestructuur	4
3.1 Samenstelling bestuur en coordinatie in 2022	6
3.2 Code goed bestuur	6
4. Missie en visie	7
5. Bestuursverslag	8
5.1 Kernactiviteiten	8
5.2 Dialoog en horizontale communicatie in het samenwerkingsverband	8
5.3 Communicatie met verbonden partijen	8
5.4 Klachten en bezwaren	9
5.5 AVG	10
5.6 Het Ondersteuningsplan	10
5.7 Basisondersteuning en extra ondersteuning	13
5.8 Schoolondersteuningsprofiel (SOP)	13
5.9 Samenwerkingsverband expertisefuncties	13
5.10 Aanvragen en toekennen van TLV's	15
5.11 Maatwerktrajecten	16
5.12 Terugplaatsingsbeleid	16
5.13 Samenwerking met gemeenten	16
5.14 Doorgaande lijnen	17
5.15 Communicatie	18
5.16 Verantwoording beleid	18
5.17 Ontwikkelingen	20
5.18 Governance	20
5.18.1 Jaarverslag van de Raad van Toezicht	20
5.18.2 Het bestuur	23
5.18.3 Ondersteuningsplanraad (OPR)	24
5.18.4 Programmaraad	24
6. Financieel beleid en beheer	25
6.1 Administratie en beheer	25
6.2 Investeringsbeleid	26
6.3 Huisvestingsbeleid	26
6.4 Treasurybeleid en kasstroomoverzicht	26
7. Begroting en exploitatieresultaat 2022	28
7.1 Toelichting begroting (opmaak) SWV PO Zaanstreek	29
7.2 Toelichting op de staat van baten en lasten	29
7.3 Analyse en verwerking resultaat 2022	31
7.4 Analyse resultaat 2022 t.o.v. 2021	32
7.5 Financiële positie aan de hand van kengetallen en ratio's	33
8. Continuïteitsparagraaf	35
8.1 Leerlingenaantallen en prognose	35
8.2 Personele bezetting	35
8.3 Meerjarenbegroting	36

8.4	Toelichting financiële situatie	36
8.5	Verwacht eigen vermogen per 31 december 2023	37
8.6	Afbouw bovenmatige reserve tot gewenst weerstandsvermogen	37
8.7	Extra bestedingsruimte in relatie tot actuele ontwikkelingen	37
8.8	Meerjarenbalans en toelichting	39
8.9	Risico's en risicobeheersing	40
8.10	Risicomaatregelen	41
	Bijlage Jaarrekening 2022	43

Besluitvorming

Penningmeestersoverleg: 31 mei 2023

Bestuur: 1 juni 2023

Auditoverleg: 9 juni 2023

Raad van Toezicht: 14 juni 2023

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag en de jaarrekening 2022 van het Samenwerkingsverband PO 2705 Zaanstreek. Met het jaarverslag geven we inzicht in de organisatie, werkzaamheden en opbrengsten van het samenwerkingsverband.

Als samenwerkingsverband passend onderwijs hebben we een prachtige, maar ook complexe opdracht meegekregen om in een voortdurend veranderende werkelijkheid te komen tot passende onderwijsondersteuning voor alle kinderen in onze regio. Op basis van het Ondersteuningsplan, de meerjarenbegroting en begroting voeren wij hiervoor zorgvuldig en verantwoord beleid. In dit jaarverslag leggen we daar verantwoording over af.

In dit voorwoord maken we meteen een kanttekening met betrekking tot de groei van het bovenmatig eigen vermogen van het samenwerkingsverband. Met het meerjaren financieel beleid committeert het samenwerkingsverband zich nadrukkelijk aan de afspraken over de afbouw van reserves zoals zijn vastgelegd in het Sectorplan van de PO-Raad, VO-raad, Netwerk LPO en Sectorraad SWV VO met betrekking tot de afbouw van reserves.

Ons samenwerkingsverband heeft een relatief laag risicoprofiel (zie paragraaf 8.9), omdat het samenwerkingsverband geen personeel in dienst heeft. Daarom heeft het bestuur van het samenwerkingsverband er zelfs voor gekozen om een lager weerstandsvermogen aan te houden (van tenminste 1,5%) dan de landelijke norm van 3,5% van de rijksbaten.

De afbouw van onze reserves is echter doorkruist door de ontvangst van extra incidentele middelen in het laatste kwartaal van het jaar en door onvolledige en onjuiste informatie vanuit DUO (zie paragraaf 8.6). Belangrijk uitgangspunt voor het samenwerkingsverband is en blijft dat er sprake is van een doelmatige besteding van de middelen. Dit vraagt ook voldoende tijd om incidentele middelen ook daadwerkelijk rechtmatig en doelmatig te kunnen besteden. Deze tijd was ons niet gegund.

Wij hebben kennisgenomen van het besluit van de minister om per juli 2023 samenwerkingsverbanden generiek te korten op hun bekostiging. Dit besluit heeft mogelijk ingrijpende gevolgen voor ons samenwerkingsverband en het beleid van ons samenwerkingsverband richting meer inclusief onderwijs en het realiseren van de programmalijnen in het Ondersteuningsplan. In lijn met de reactie van 17 februari 2023 van het Netwerk LPO en de Sectorraad swv vo betreuren we het voorgenomen beleid van de minister.

In 2022 is het nieuwe Ondersteuningsplan 2022 – 2024 vastgesteld. De uitvoering daarvan hebben we met daadkracht opgepakt. Wij zijn van mening dat dit jaarverslag daar een duidelijk beeld van geeft.

1. Kerngegevens

De jaarrekening 2022 van de stichting is vastgesteld door het bestuur en goedgekeurd door de Raad van Toezicht van het Samenwerkingsverband PO 2705 Zaanstreek.

Deze jaarrekening is gecontroleerd door Horlings Accountants en Belastingadviseurs B.V. te Amsterdam.

Het bestuur van de stichting is zelfstandig bevoegd tot het aangaan van financiële verplichtingen. Het samenwerkingsverband streeft naar een volledige inzet van de jaarlijks toegekende (rijks)middelen ten bate van de exploitatie, rekening houdend met te plegen investeringen op lange termijn.

De contactgegevens zijn:

- Adres: Postbus 88, 1500 EB Zaandam, bestuurssecretariaat p/a Agora: tel. 075-2010101
- E-mail: secretariaat@swvpozaanstreek.nl
- Website: <https://www.swvpozaanstreek.nl>

2. Juridische structuur

De rechtspersoonlijkheid van het bevoegd gezag is een stichting. Tot 25 mei 2018 was het samenwerkingsverband een vereniging. De vereniging is opgericht in 2013 en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam onder RSIN 853311583. De stichting is opgericht per 25 mei 2018 en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam onder RSIN 853311584. De stichting samenwerkingsverband PO Zaanstreek heeft als bevoegd gezag bij DUO het bestuursnummer 21590.

3. Organisatiestructuur

Bij het samenwerkingsverband zijn de volgende schoolbesturen aangesloten:

1. Stichting Agora - bijzonder primair onderwijs Zaanstreek
2. Stichting Zaan Primair - openbaar primair en (voortgezet) speciaal onderwijs Zaanstreek
3. Stichting Opspoor - primair openbaar onderwijs regio Waterland & Oostzaan
4. Vereniging Vrijescholen Ithaka (met de school De Vrije School Zaansteek)
5. Schoolvereniging voor onderwijs op grondslag van vrije persoonlijkheidsvorming de Werf
6. Stichting Interregionaal Onderwijs Zaanstad (met de school: De Horizon)
7. Stichting De Eigen Wijs (met de school De Eigen Wijs)

Het stichtingsbestuur bestaat uit de drie vertegenwoordigers van Agora, Zaan Primair en Opspoor. De Horizon laat zich als eenpitter vertegenwoordigen door Agora. De Werf, De Vrije School en De Eigen Wijs laten zich bestuurlijk vertegenwoordigen door Zaan Primair. Dit is vastgelegd in de aansluitingsovereenkomsten.

De stichting kent een Raad van Toezicht bestaande uit drie onafhankelijke leden (zie H 5.17).

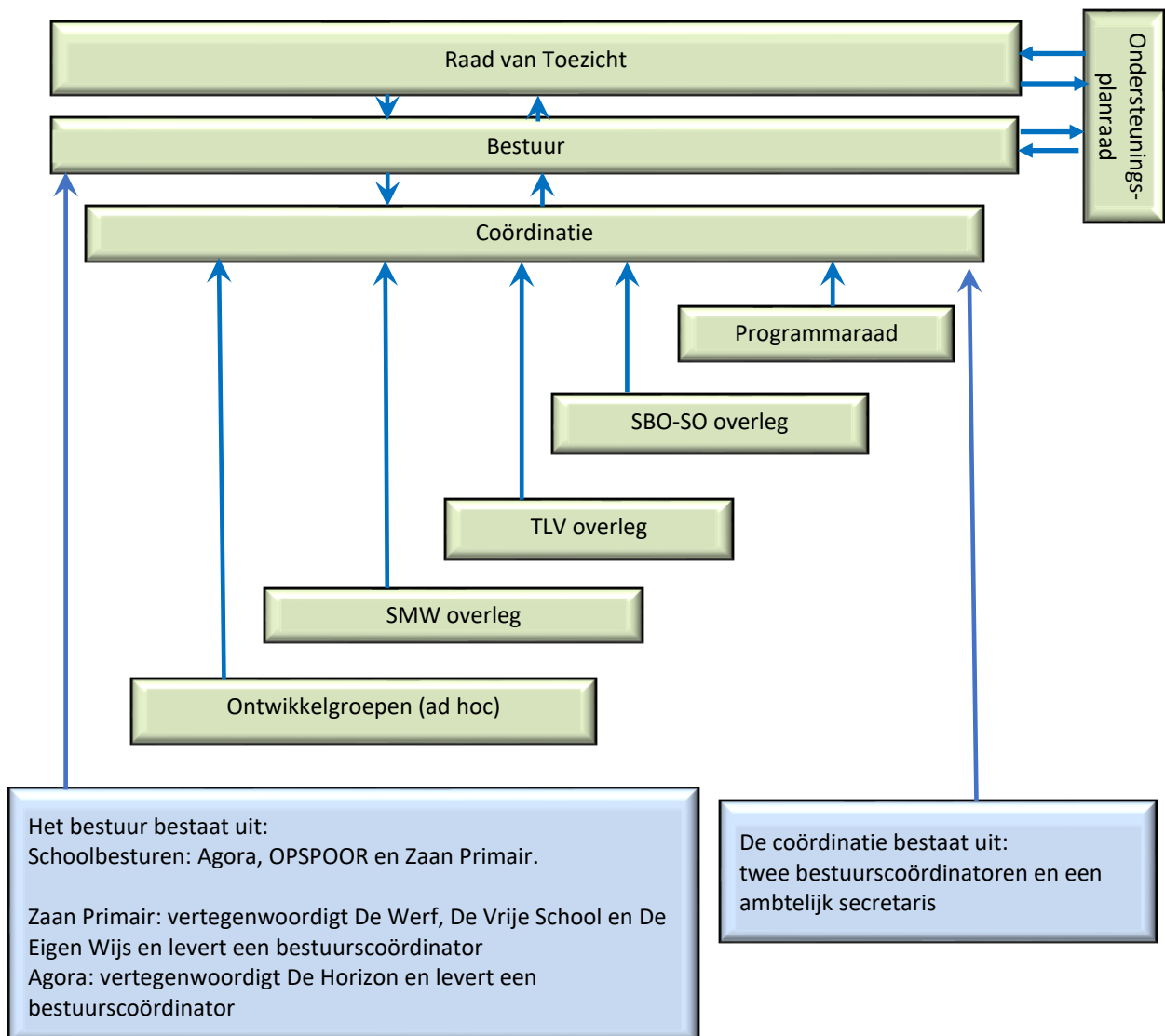
Onder het bestuur ressorteert de coördinatie, die is gemandateerd voor het dagelijkse management op basis van een collectieve verantwoordelijkheid. De coördinatie bestaat uit twee bestuurscoördinatoren en een ambtelijk secretaris. Eén bestuurscoördinator voert coördinatietaken uit voor het samenwerkingsverband en is verbonden aan Agora. De tweede bestuurscoördinator is verbonden aan

Zaan Primair. De ambtelijk secretaris ondersteunt de coördinatie op het gebied van bestuurlijk organisatorische taken en financiën en wordt extern ingehuurd. De ambtelijk secretaris is tevens belast met de voorbereiding van de vergaderstukken van de RvT.

Het samenwerkingsverband kent als medezeggenschapsorgaan de Ondersteuningsplanraad, bestaande uit leerkrachten en ouders.

Het samenwerkingsverband maakt uitsluitend gebruik van personeel dat is aangesteld bij de besturen of personeel dat wordt ingehuurd en heeft zelf geen medewerkers in dienst.

In een organogram:

In het jaar 2022 zijn geen wijzigingen in de organisatiestructuur aangebracht.

3.1 Samenstelling bestuur en coördinatie in 2022

Het bestuur van het samenwerkingsverband bestond in 2022 tot en met 21 december 2022 uit de volgende leden:

		<i>Belangrijkste nevenfunctie:</i>
▪ Voorzitter	Chris van Meurs	voorzitter College van Bestuur Opspoor
▪ Penningmeester	Ellen Voskuilen	lid College van Bestuur Zaan Primair
▪ Secretaris	Rien Spies	lid College van Bestuur Agora

Per 21 december zijn Rien Spies en Chris van Meurs afgetreden. Astrid Brugman namens Opspoor en Gernanda Schutte namens Agora zijn door de raad van toezicht per die datum benoemd tot bestuursleden. De huidige samenstelling van het bestuur:

		<i>Belangrijkste nevenfunctie:</i>
▪ Voorzitter	Gernanda Schutte	voorzitter College van Bestuur Agora
▪ Penningmeester	Ellen Voskuilen	lid College van Bestuur Zaan Primair
▪ Lid bestuur	Astrid Brugman	lid College van Bestuur Opspoor

De dagelijkse leiding en uitvoering van het beleid van het samenwerkingsverband is in handen van de coördinatie, die bestaat uit twee coördinatoren en een ambtelijk secretaris. De coördinatie heeft een beleidsvoorbereidende en beleidsuitvoerende rol.

De coördinatie bestaat uit:

- Anneke Bax bestuurscoördinator vanuit Agora
- Babs Schipper bestuurscoördinator vanuit Zaan Primair
- Wim Nederlof ambtelijk secretaris

De verhouding mannen en vrouwen

- Het bestuur bestond tot 21 december 2022 uit twee mannen en een vrouw, vanaf 21 december 2022 bestaat het bestuur uit drie vrouwen.
- De coördinatie bestaat uit 2 vrouwelijke coördinatoren en een mannelijke ambtelijk secretaris.

3.2 Code goed bestuur

In *Code Goed Bestuur in het primair onderwijs* (via www.poraad.nl/goed-bestuur) zijn basisprincipes vastgelegd omtrent professionaliteit van bestuurders, toezichhouders en managers in het primair onderwijs.

- Handhaaft het bestuur deze code?
 - Ja
 - Nee

VERWIJZING: onder www.swvpozaanstreek.nl/beleidsdocumenten vindt u het bestuursreglement

4. Missie en visie

Onze missie en visie zijn de basis voor ons handelen richting inclusiever onderwijs.

Missie

In de Zaanstreek werken wij als schoolbesturen met onderwijsprofessionals, ketenpartners - en natuurlijk met kinderen en hun ouders - aan thuisnabij, inclusiever onderwijs.

Dit doen wij omdat ieder kind recht heeft op goed onderwijs en gelijke kansen verdient om mee te kunnen doen. Nu op school, 'later' als volwaardig burger in onze samenleving. Daar bereiden de scholen in ons samenwerkingsverband ieder kind zo goed mogelijk op voor.

Visie

Erbij horen is één van onze belangrijkste sociale behoeften als mens. Ongeacht sociaal-culturele of etnische achtergrond, intellectueel vermogen, financiële situatie, identiteit, gender of beperking: niemand in de samenleving mag buitenspel staan. Niet alleen omdat volwaardig 'burgerschap' voor een ieder persoonlijk van waarde is, maar ook omdat onze samenleving rijker wordt als ieders stem gehoord wordt en ieders bijdrage telt: sociaal, maatschappelijk en op de arbeidsmarkt.

Meedoen in de samenleving bevordert de gezondheid, biedt sociale contacten, geeft zelfvertrouwen en het gevoel nuttig te zijn. Het stelt mensen in staat om in hun levensonderhoud te voorzien en is de basis voor onze welvaart. Meedoen bevordert de binding tussen groepen mensen en de gelijkwaardige relaties tussen die groepen en draagt zo bij aan maatschappelijke samenhang en het functioneren van onze democratie.

Dit 'meedoen' kun je bij uitstek leren op school, in je eigen omgeving. Daar ontmoeten kinderen die later onze samenleving vormgeven, elkaar. Zij kunnen leren uitgaan van verschillen en ontdekken dat iedereen met eigen unieke kwaliteiten kan bijdragen aan activiteiten. Zo wordt insluiten de norm en hopen we dat de kinderen die nu naar school gaan, later zelf uitdragen dat iedereen er mag zijn en gelijkwaardig mee kan doen. Zodat onze samenleving inclusiever wordt.

Inclusiever onderwijs is ook een (inter-)nationale opdracht. Volgens het VN-Kinderrechtenverdrag dat Nederland in 2016 ondertekende, hebben alle kinderen recht op onderwijs en de toegang tot dat onderwijs moet gebaseerd zijn op gelijke kansen. Ongeacht hun mogelijkheden en beperkingen hebben kinderen het recht om dezelfde scholen te bezoeken.

Het VN-verdrag vraagt specifiek aandacht voor kinderen die belemmeringen op school ervaren, doordat het onderwijs, de omgeving of andere randvoorwaarden onvoldoende aansluiten op hun ondersteuningsvragen. Terwijl zij op gelijke wijze van hun recht op onderwijs zouden moeten kunnen profiteren. Het kan zijn dat gespecialiseerd onderwijs voor sommige kinderen het meest wenselijk is. Ook dan is de inzet gericht op inclusie en nu en later meedoen in de samenleving.

Werken aan inclusiever onderwijs zien wij in de Zaanstreek als een onderwijspraktijk die voortdurend in ontwikkeling is en die tijd en aandacht vraagt. We gaan die uitdaging aan en leren van en met elkaar hoe we het onderwijs (steeds) passend(er) maken voor kinderen. Dit doen we als schoolbesturen zelf én samen, ook met onze partners in onderwijs, jeugdhulp, welzijn, sport, gemeente en zorg. Ook zij dragen bij aan de optimale ontwikkeling van kinderen. Vanzelfsprekend hebben de kinderen en hun ouders in ons samenwerkingsverband alle recht van spreken.

Wij willen dat in ons samenwerkingsverband zoveel mogelijk kinderen naar het regulier onderwijs gaan. Door samen inclusiever te leren denken én doen en het reguliere onderwijs steeds passender te maken, streven we ernaar dat maximaal één procent van de kinderen in onze regio (tijdelijk) naar het

gespecialiseerd onderwijs gaat. Ook willen we in onze regio géén thuiszitters en willen we meer leerlingen met een leerplichtonthefving toeleiden naar onderwijs (ook als dit zou leiden tot een groei van het gespecialiseerde onderwijs). Komende ondersteuningsplanperiode onderzoeken we met elkaar of en hoe we deze drie ambities kunnen waarmaken in het samenwerkingsverband.

5. Bestuursverslag

5.1 Kernactiviteiten

Het Samenwerkingsverband PO Zaanstreek werkt aan het passend maken van het onderwijs voor alle kinderen van vier tot twaalf jaar in de gemeenten Zaanstad, Oostzaan en Wormerland. Dit vanuit de visie dat ieder kind het beste onderwijs en de ondersteuning verdient die het nodig heeft, het liefst op een school in de buurt. In het Samenwerkingsverband PO Zaanstreek werken scholen en hun schoolbesturen intensief samen om dit mogelijk te maken. De kernactiviteiten zijn als volgt te beschrijven:

1. Het uitvoeren van procedures voor de toekenning van toelaatbaarheidsverklaringen (TLV's).
2. Zorgdragen voor een dekkend netwerk aan voorzieningen en expertise. Onderdeel daarvan is onder meer het terugplaatsingsbeleid.
3. Het leveren van expertise aan scholen in de vorm van:
 - a) Schoolmaatschappelijk werk;
 - b) Aanvullende expertise ten aanzien van het jonge kind, ergotherapie en ernstige gedragsproblematiek;
 - c) Thema gestuurde expertise gericht op IB-ers en schooldirecties tijdens studiemomenten.
4. Budgetallocatie om besturen in staat te stellen voor adequate basis- en extra ondersteuning te zorgen.
5. Het verbeteren van de aansluiting onderwijs en jeugdhulp, onder meer in nauw overleg met de gemeenten en leidinggevenden van jeugdteams.
6. Het ondersteunen van besturen in het voorkomen en oplossen van thuiszitten.

5.2 Dialoog en horizontale communicatie in het samenwerkingsverband

Dit betreft de vaste overleggen met/tussen betrokkenen in het SWV, los van de governance-overleggen RvT - BO en BO/coördinatie - OPR.

- a. TLV-overleg: coördinatie, TLV-deskundigen
- b. De Programmaraad: doel is advisering van bestuur over de inhoudelijke en financiële balans S(B)O – BaO.
- c. Penningmeestersoverleg: penningmeester, controller, bestuurscoördinator, ambtelijk secretaris
- d. Auditoverleg: financieel deskundig lid RvT, penningmeester, controller, bestuurscoördinator, ambtelijk secretaris
- e. Schoolmaatschappelijk werk: schoolmaatschappelijk werkers, leidinggevenden, coördinatie
- f. SWV – SO/SBO overleg: directies van de s(b)o scholen met de coördinatie.
- g. Overleggen in het kader van projecten

5.3 Communicatie met verbonden partijen

Met de volgende partijen is er regelmatig contact:

Ouders	tijdens de TLV-gesprekken
Scholen	Met de intern begeleiders tijdens IB-netwerken, tijdens de TLV-gesprekken, tijdens studiebijeenkomsten.
Gemeenten	<ul style="list-style-type: none"> - OOGO: het overleg van wethouders onderwijs en jeugd van de gemeenten en het SWV-bestuur waarin afstemming plaatsvindt over (wijzigingen in) het Ondersteuningsplan en het Jeugdbeleid. Onderwerpen: Leerplicht, leerlingenvervoer, samenwerking jeugdzorg - (passend) onderwijs, thuiszitters. - Kernteam overleggen: afstemmingsoverleg van het ambtelijk niveau van de gemeenten, een vertegenwoordiger jeugdteams en de coördinatie SWV. onderwerpen: voortgang en uitvoering van de OOGO-afspraken.
Jeugdteam / jeugdzorgorganisaties	<ul style="list-style-type: none"> - Afstemmingsoverleg tijdens de Kernteam overleggen - Afstemmingsoverleg SWV – management Jeugdteam - Rond individuele leerling cases, zoals bijvoorbeeld tijdens TLV-gesprekken.
SWV vo Zaanstreek	<ul style="list-style-type: none"> - Afstemmingsoverleg over de overgang van po naar vo - Gezamenlijke aansturing van het po-vo project voor hoogbegaafde leerlingen. - Gezamenlijke aansturing van het po-vo project DOL, procedure voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften die vanuit s(b)o de overstap gaan maken naar het v(s)o.
Regionaal netwerk van samenwerkingsverbanden	Dit is een informeel netwerk van leidinggevend van samenwerkingsverbanden in de regio Noord-Holland. Er vinden bijeenkomsten plaats voor informatiedeling en professionalisering.
landelijk netwerk van samenwerkingsverbanden: LPO	Dit is een formele vereniging van leidinggevend van samenwerkingsverbanden primair onderwijs. Doel is informatie-uitwisseling, werkontwikkeling, professionalisering en belangenbehartiging. Ook afstemming met de landelijke sectorraden, VNG en koepelorganisaties.
Externe partners	Structurele overleggen m.b.t. het dekkend netwerk zoals (Kentalis, Odion).

5.4 Klachten en bezwaren

Het samenwerkingsverband is aangesloten bij de landelijke Geschillencommissie Passend Onderwijs. Formele klachten of bezwaren zijn bij het samenwerkingsverband alleen ontvankelijk betreffende de TLV-procedure of de bejegening van personeel dat werkzaamheden voor het samenwerkingsverband verricht. Het samenwerkingsverband heeft zich verzekerd van de samenwerking met Hendrickx Advocaten voor juridisch advies en bijstand bij geschillen.

- Er zijn in 2022 drie bezwaren ingediend en een klacht ingediend:
 - Bezwaar EG tegen advies plaatsing DXL, locatie MLW

- Bezwaar AE tegen het niet afgeven van een verlengings-TLV
- Bezwaar FC tegen advies plaatsing op SO i.p.v. SBO
- Klacht MvE t.a.v. procedure en onderbouwing TLV- verlenging

Onder www.swvpozaanstreek.nl/beleidsdocumenten vindt u het klachtenbeleid.

5.5 AVG

Vanaf mei 2018 dient het samenwerkingsverband te voldoen aan de AVG. Er is een gedragscode en binnen het samenwerkingsverband wordt gehandeld vanuit het opgestelde Informatiebeveiligings- en privacy beleid (IBP). In 2022 is een start gemaakt met het inventariseren van de voor de organisatie noodzakelijke elementen om aan de vereisten van de AVG te (blijven) voldoen. Op dit gebied zijn reeds veel richtlijnen en protocollen gedocumenteerd. Gewerkt wordt aan een helder overzicht dat voor alle medewerkers op een toegankelijke plaats is terug te vinden. De bestuurlijke structuur met betrekking tot het IBP-beleid is helder geformuleerd, ook waar het gaat om de technische beveiliging van de verschillende systemen en applicaties. Geïnterviewd zal nog moeten worden welke hiervan nog in aanmerking dienen te komen voor een zogeheten DPIA (gegevensbeschermingseffect beoordeling). Beveiligingsincidenten hebben zich niet voorgedaan.

Een AVG-jaarverslag 2022 is beschikbaar.

Onder www.swvpozaanstreek.nl/beleidsdocumenten vindt u het AVG-jaarverslag.

5.6 Het Ondersteuningsplan

In maart 2022 is een nieuw Ondersteuningsplan 2022 – 2024 vastgesteld: *‘Ieder kind doet mee; samen leren en werken aan inclusiever onderwijs in de Zaanstreek’*.

Voor het maken van het ondersteuningsplan is input opgehaald bij diversie interne en externe stakeholders. Zo zijn inspanningen en resultaten van afgelopen jaren geëvalueerd, zijn data geanalyseerd en is ook de tevredenheid van scholen en ouders meegewogen. Ook is een externe analyse gedaan zijn met de ondersteuningsplanraad, het bestuur, de raad van toezicht en de programmaraad belangrijke ontwikkelpunten in kaart gebracht.

Uit alle gesprekken en analyses kwam sterk de wens van de schoolbesturen naar voren om intensiever samen te werken om de gezamenlijke ambities voor kinderen in de Zaanstreek te realiseren. In het nieuwe Ondersteuningsplan behouden we een aantal effectieve aanpakken, zoals de huidige procedure voor de toelaatbaarheidsverklaring, behoud van schoolmaatschappelijk werk, professionalisering en de doorontwikkeling van de samenwerking tussen scholen en jeugdteams.

In het Ondersteuningsplan is een programma- aanpak uitgewerkt. Vanuit vijf programmalijnen werken we aan inclusiever onderwijs:

Inclusiever (leren) denken en doen

Voor ons is inclusiever onderwijs geen verre stip aan de horizon, maar een ambitie waar we komende tijd gericht naartoe willen werken. Ieder kind in de Zaanstreek moet nu en later mee kunnen doen; een inclusievere samenleving begint op school.

Hoe ziet inclusiever onderwijs er voor ons uit? Welke kansen en belemmeringen zijn er? En welke (verdere) stappen zetten we de komende jaren? Dat werken we als samenwerkingsverband met schoolbesturen uit. In 2024 is een routekaart klaar, met activiteiten, projecten, pilots, begroting en een (meerjaren)planning.

Deze routekaart werken we weer verder uit in het nieuwe ondersteuningsplan 2024-2026. Tegelijkertijd werken we eraan dat minder kinderen naar het gespecialiseerd onderwijs hoeven gaan. We ontwikkelen hiervoor beleid en activiteiten, met speciale focus op het jonge kind.

We streven ernaar dat maximaal één procent van de kinderen in onze regio (tijdelijk) naar het gespecialiseerd onderwijs gaat. Ook willen we in onze regio géén thuiszitters en willen we meer leerlingen met een leerplichtonthefing onderwijs bieden, ook als dit leidt tot een groei van het gespecialiseerd onderwijs. We onderzoeken richting 2024 hoe we dit kunnen waarmaken in ons samenwerkingsverband.

Werken aan inclusiever onderwijs zien wij als een doorlopend ontwikkelproces. Samenwerking is noodzakelijk als we zoveel mogelijk kinderen met meer complexe ondersteuningsvragen mee willen laten doen op de reguliere basisschool in hun eigen woonomgeving.

Onderwijs passender maken

Wij denken dat de 'gewone' basisschool in de eigen buurt – thuisnabij dus – dé plek is voor burgers in wording. Om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk kinderen ongeacht hun mogelijkheden en beperkingen zich in het regulier onderwijs kunnen ontwikkelen, maken scholen hun onderwijs steeds passender.

Niet het kind hoeft zich dus aan te passen aan het onderwijs, scholen passen hun onderwijsaanbod, begeleiding, hulpmiddelen en de leeromgeving zo goed mogelijk aan, aan wat het kind nodig heeft. Zijn onderwijsbehoeften staan centraal. Oók als die heel specifiek zijn.

Om een kind zoveel mogelijk in de eigen omgeving naar de reguliere basisschool te laten gaan, is goede onderwijskwaliteit natuurlijk een voorwaarde. Net als handelingsgericht werken. We zetten noodzakelijke ondersteuning zo vroeg mogelijk en preventief in en doen wat nodig is om barrières weg te nemen die de ontwikkeling van een kind belemmeren.

Wij voelen ons als samenwerkende schoolbesturen samen verantwoordelijk voor álle kinderen in de Zaanstreek. Wij zorgen dat ieder kind naar school kan en bieden daarvoor een dekkend onderwijsaanbod. Als samenwerkingsverband geven we inzicht in de expertise die in onze regio beschikbaar is (of moet komen) voor ondersteuning.

Een nieuw format voor het Schoolondersteuningsprofiel (SOP) helpt ons hierbij. Ook herzien we de terugplaatsingsregeling, doen onderzoek naar de hoge instroom in het speciaal (basis)onderwijs en arrangeren passend(er) onderwijs voor kinderen met spraaktaalproblemen, voor nieuwkomers en voor thuiszitters.

Samen leren, samen werken, samen scholen

Niet het samenwerkingsverband staat centraal. Samenwerken wél. Als samenwerkende schoolbesturen in de Zaanstreek hebben wij uitgesproken dat wij komende jaren graag intensiever samen optrekken om van elkaar te leren, elkaar te inspireren en samen te werken aan inclusiever onderwijs. Dat willen we

doen vanuit een gedeelde visie op inclusiever onderwijs en een inclusievere samenleving (zie programmaliijn 1).

In 2024 is een gezamenlijke, brede toekomstagenda klaar die we dan vertalen naar het nieuwe ondersteuningsplan 2024-2026. Ook op scholen zetten we steviger in op het delen van kennis en ervaringen en op gezamenlijke scholing en intervisie. We starten een aantal pilots om ook de samenwerking tussen school en jeugdhulp in/en de wijk te versterken. Het jeugd- en oudersteunpunt draait in 2024.

We werken met ouders als gelijkwaardig partners samen. Uitgangspunt is dat de ervaringskennis van ouders noodzakelijk is voor inclusiever onderwijs. Juist daarom is het goed dat onderwijsprofessionals streven naar educatief partners omdat dit de ontwikkelkansen van kinderen vergroot. Ouders zijn immers de beste 'kindkenners' en zij de beste 'leerlingkenners'.

Ondertussen zitten we natuurlijk niet stil. Natuurlijk willen we dat ieder kind in de Zaanstreek naar school gaat. Als 'thuiszitten' dreigt, zetten we bijvoorbeeld alles op alles om dat te voorkomen. Scholen, schoolbesturen en samenwerkingsverband zoeken met partners als gemeenten en jeugdhulp naar creatieve oplossingen om kinderen zo thuisnabij mogelijk gebruik te laten maken van hun leerrecht.

Doelmatig organiseren, vrolijk verantwoorden

Als samenwerkingsverband zorgen we ervoor dat we onze basis op orde hebben. We zijn duidelijk in hoe we werken en wat scholen, ouders, kinderen en samenwerkingspartners van ons mogen verwachten.

We laten de toekomstagenda van ons samenwerkingsverband (zie programmaliijn 3) aansluiten bij het landelijk beleid en dat doen we vanuit onze eigen visie en ambities en programma's. We kiezen voor een programmatische aanpak en formuleren duidelijke doelen om aan te werken.

In 2024 werken we met een eigen waarderingskader (lees: de norm waarin we aansluiten bij het inspectiekader) voor de basisondersteuning die scholen in ons samenwerkingsverband bieden. Ook werken we met één monitor om ontwikkelingen te volgen. We verantwoorden ons werk en de inzet van middelen op dezelfde manier.

Onderdeel van onze kwaliteitszorg is 'het goede gesprek' over die data, om daarmee onze aanpak en koers zo nodig bij te stellen. We zoeken naar nieuwe manieren van 'vrolijk' verantwoorden en organiseren in 2024 een Festival van Verantwoording. Onze communicatie ondersteunt de uitvoering van het ondersteuningsplan en we communiceren op een manier die aansluit bij de communicatiebehoeften van onze stakeholders.

Als samenwerkingsverband hebben wij geen eigen medewerkers in dienst. Professionals die taken uitvoeren werken bij aangesloten besturen of worden extern ingehuurd. Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de ondersteuning van kinderen en voor de middelen die het samenwerkingsverband daarvoor krijgt. Zij verantwoorden de inzet en resultaten naar elkaar en het samenwerkingsverband.

Projecten en arrangementen

We doen natuurlijk al veel goede dingen om kinderen het onderwijs te bieden dat ze nodig hebben. Een vijfde programmaliijn bestaat uit 'lopende' projecten en arrangementen die we komende periode voortzetten. Ook die dragen bij aan inclusiever onderwijs. In dit programma zijn ook de dienstverleningsovereenkomsten opgenomen die we hebben om passend, inclusiever onderwijs mogelijk te maken.

We bouwen richting 2024 dus door op een stevig fundament. Daar dragen (maatwerk)arrangementen en de inzet van externe expertise aan bij. Hierdoor kunnen leerlingen met vaak specifieke of complexe ondersteuningsvragen vaker thuisnabij, regulier onderwijs blijven volgen. We zetten daarnaast ergotherapie in, bieden gedragsondersteuning, begeleiden meer- en hoogbegaafde leerlingen en bieden een specifiek aanbod voor thuiszitters.

Ter illustratie: het nieuwe onderwijszorgarrangement in de Zaanstreek voor kinderen die niet meer naar school durven, kunnen of mogen of voor wie nu geen passend onderwijs is, is zo'n doorlopend project. Dit Buiten Gewoon Leren is een samenwerking van ons samenwerkingsverband, besturen Agora en Zaan Primair, stichting Landzijde en de gemeente.

5.7 Basisondersteuning en extra ondersteuning

Er zijn afspraken vastgelegd over de standaardkwaliteit van de basis- en extraondersteuning die basisscholen dienen te leveren. Het document met de afspraken sluit aan bij het waarderingskader van de onderwijsinspectie. De kwaliteitstandaard dient als referentie voor de schoolondersteuningsprofielen (SOP's) van de scholen. Alle basisscholen hebben een verwijzing in het schoolplan opgenomen naar de kwaliteitsstandaard van de basis- en extra ondersteuning, als basis voor de kwaliteitsmeting voor de inspectie.

Het document over de basisondersteuning vindt u op www.swvpozaanstreek.nl/beleidsdocumenten. De basis- en extra ondersteuning zijn ook beschreven in het document *'Service Level Agreements; voor de vormen van dienstverlening van schoolbesturen aan het samenwerkingsverband, mei 2022'*.

De verwachting in 2022 was dat er een landelijke norm basisondersteuning zou komen. Uiteindelijk bleek dit niet het geval. Vanuit het huidige landelijke beleid is de verwachting dat er een nieuwe beschrijving komt van de basisondersteuning. In afwachting hiervan zullen we tussentijds onze versie van de basisondersteuning actualiseren.

Een deel van de basisondersteuning wordt gefinancierd vanuit het ondersteuningsbudget dat het samenwerkingsverband overdraagt aan besturen. De schoolbesturen gebruiken het ondersteuningsbudget van het samenwerkingsverband ook om hun scholen in staat te stellen de basis- en extra ondersteuning te bieden die hun leerlingen nodig hebben. Het doel is om de ontwikkeling van leerlingen in de basisschool te realiseren. De wijze van uitvoering van de basisondersteuning en extra ondersteuning is de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen zelf, maar zij zijn wel verplicht financiële en inhoudelijke verantwoording af te leggen over de besteding van het ondersteuningsbudget voor dit doel. In 2022 is in een pilot een duidelijke slag gemaakt in de verantwoording op de doelmatige besteding van de middelen voor basis- en extra ondersteuning.

5.8 Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

Het SOP biedt voor ouders en samenwerkingsverband inzicht in de ondersteuningsmogelijkheden van een school. De afspraken over de basisondersteuning bieden een referentiepunt. In het samenwerkingsverband hanteren de scholen eenzelfde format. Het format houdt in dat elke school een actueel beeld geeft van de leerling populatie, van de basis- en extra ondersteuning die het kan bieden en de ontwikkeling die nog nodig is om het aanbod aan de populatie te verbeteren. Alle scholen hebben een SOP op hun website.

5.9 Samenwerkingsverband expertisefuncties

Het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor het zorgen van een dekkend netwerk van expertise dat nodig is om onderwijs passend te maken voor alle leerlingen. Besturen ontwikkelen en bieden de nodige expertise vooral mogelijk zelf.

Aanvullende expertise

Het samenwerkingsverband levert expertise die aanvullend nodig blijkt.

In 2022 ging het om:

1. Ergotherapeutisch advies van Heliomare. In 2022 is het aantal uren aangepast van 220 uur op naar 253 op jaarbasis.
2. Het samenwerkingsverband heeft voor de 12 specialisten die in 2019- 2020 de opleiding 'Practitioner TOS' volgden in 2022 intervisiemomenten gefaciliteerd.
3. Het Adviesteam van de Levvel wordt ingezet voor advies over de extra ondersteuning voor leerlingen met ernstige gedrags- en psychiatrische problemen. Het Adviesteam levert een combinatie van psychiatrische en onderwijskundige expertise die in het samenwerkingsverband niet voorhanden is. Het doel is om scholen meer mogelijkheden voor preventie aan te reiken. Het Adviesteam is betrokken geweest bij 8 zeer complexe situaties.

Studiemomenten voor IB en directie

Met input van onder anderen onderwijsprofessionals in het samenwerkingsverband, schoolbestuurders, ouders en samenwerkingspartners, is eerst een conceptplan ondersteuningsplan gemaakt.

Dit is besproken tijdens een onlinebijeenkomst op 9 februari 2022, met directeuren en intern begeleiders van scholen in het samenwerkingsverband.

De directeuren en intern begeleiders die op 9 februari meedachten over het ondersteuningsplan-in-concept konden vooraf meeschrijven aan of reageren op de missie, visie en ambities voor inclusiever onderwijs. De rode draden in de feedback zijn meegenomen in het ondersteuningsplan of in de verdere uitwerking ervan.

Op 9 februari deelden ook de drie bestuurders van het samenwerkingsverband – Ellen Voskuilen van Zaan Primair, Rien Spies van Agora en Chris van Meurs van Opspoor – 'live' of schriftelijk eerst hun visie op inclusiever onderwijs. Vervolgens gingen de deelnemers met elkaar in gesprek. Wat is nodig om inclusiever te werken? Wat gaat al goed en wat kan nog beter? Waar liggen kansen in de Zaanstreek? Dat leverde ook mooie inspiratie op voor het nieuwe ondersteuningsplan.

Op 4 juli heeft het SWV tijdens een inspiratiematinee voor directeuren en intern begeleiders in het Zaantheater in Zaandam de ambities richting 2024 gepresenteerd.

Het nieuwe ondersteuningsplan geldt voor de periode 2022-2024. Daarna maken we een aangepast plan voor 2024-2026. Dit doen we om onze visie, plannen en ideeën de komende twee jaar verder uit te werken in een programma, met concrete doelen en activiteiten. Zo kunnen we doelmatig(er) werken en ervoor zorgen dat tijd, aandacht en middelen zo efficiënt mogelijk besteden voor kinderen in onze regio.

Hoogbegaafdheid

Alle scholen en schoolbesturen hebben voor hoogbegaafde leerlingen een specifiek onderwijs- en begeleidingsaanbod beschikbaar, dat bij hun onderwijs- en ondersteuningsbehoefte aansluit. Uitgangspunt is de integratie van deze leerlingen in de basisschool, waarbij een bovenschools aanbod beschikbaar is voor leerlingen die dit nodig hebben. De grotere besturen hebben onder meer bovenschoolse Plusklassen en Kangoeroeklassen beschikbaar.

In november 2019 is door OCW een subsidiemaatregel beschikbaar gekomen voor samenwerkingsverbanden, gericht op het verbeteren van de voorzieningen voor hoog- en meer begaafden: voor het SWV PO Zaanstreek is dit €88.000, - per jaar gedurende vier jaar. De regeling is gebaseerd op cofinanciering. In 2022 is door het ministerie aan ons SWV een verlenging van een jaar toegekend in verband met vertraging in de coronaperiode.

Twee bovenschoolse HB-specialisten vanuit het SWV PO Zaanstreek participeren sinds september 2020 in POINT 040 (Brabant). POINT staat voor Passend Onderwijs Voor Ieder Nieuw Talent. POINT is een werkplaats vanuit het lectoraat (Fontys Pabo) en professoraat (Radboud Behavioural Science Institute) van professor Anouke Bakx, waar promotieonderzoek en onderzoek van leraren in de onderwijspraktijk bij elkaar gebracht worden. De deelnemers zijn betrokken bij twee vormen van onderzoek: - klein onderzoek: uitgevoerd op initiatief van de scholen/deelnemers zelf en uitgevoerd door leraren; - onderzoek groot: hier worden vragen opgehaald vanuit de onderwijspraktijk om onderzoeksvragen te formuleren. De onderzoeksvragen worden verwerkt in een onderzoeksopzet, die vervolgens wordt uitgevoerd door de universiteit (studenten en onderzoekers) in de scholen van de deelnemers. In 2022 zijn we met de voorbereiding voor een Zaanse POINT werkplaats, start september 2023, aan de slag gegaan.

Sinds 2021 is een projectgroep doorgaande lijn PO-VO HB ingericht (specialisten uit het PO en VO) vanuit onderzoek een aantal thema's heeft opgepakt. Dit gaat met name om het begeleiden van de zogeheten 'dubbel-bijzondere' hoogbegaafde leerlingen, het aanbod voor versnellers en het voorkomen van onderpresteren in het PO en VO.

5.10 Aanvragen en toekennen van TLV's

Het samenwerkingsverband heeft de besluitvormingsprocedure voor de toelaatbaarheidsverklaringen tot het S(B)O gepositioneerd op SWV-niveau. Sinds september 2020 werkt het SWV met een deels geautomatiseerd uitvoerings- en registratiesysteem ter ondersteuning van de uitvoering van de TLV-procedures. Dit functioneert naar behoren. Ouders en scholen geven aan tevreden te zijn over de procedures. Het sluitstuk van de procedure bij een aanvraag van een basisschool is altijd een gesprek op school met ouders, school en één van de twee adviserende deskundigen, voorgezeten door de betrokken coördinator. In sommige gevallen is veel inzet nodig om te voorkomen dat een TLV-procedure tot thuiszitten en/of een klacht door ouders bij de geschillencommissie leidt. Bij 98% van de gesprekken, wordt het gesprek beëindigd met een beslissing over de TLV en de aangewezen schoolsoort. Er is zorg voor het helder en consistent verantwoorden van de beslissingen.

In 2022 waren er minder eerste aanvragen TLV's en een dalende hoeveelheid heraanvragen TLV's:

1 ^e aanvragen TLV's	
2021	2022
137	128
Heraanvragen TLV's	
153	144

In 2022 waren er meer TLV- afgiftes aan jonge kinderen: van 35 in 2021 naar 45 in 2022.

Dekkend netwerk

Monitoregegevens wijzen uit dat het aantal leerlingen in het speciaal basisonderwijs, na jarenlange stijging, in 2022 stabiel zijn gebleven. De geleidelijke groei van het speciaal onderwijs zet zich echter voort. De deelnamepercentages speciaal onderwijs liggen binnen het samenwerkingsverband nog steeds onder het landelijk gemiddelde.

We zien veel verwijzingen via voorschoolse organisaties. Ook zien we relatief veel aanmeldingen voor een toelaatbaarheidsverklaring voor kinderen met spraaktaalproblemen in combinatie met gedrag.

In het Ondersteuningsplan 2022 - 2024 is opgenomen dat onderzoek naar deze trends wordt gedaan. Het vraagt ook om intensievere samenwerking tussen de schoolbesturen aan inclusiever onderwijs vanuit één visie.

Sinds 2021 heeft het SWV een 'Jonge kind regeling' opgenomen. Schoolbesturen kunnen een plan indienen bij het samenwerkingsverband om preventieve maatregelen in te voeren. Plannen zijn ingediend door de twee grote besturen Zaan Primair en Agora en in uitvoering gebracht. De verantwoording op doelmatigheid van deze plannen is opgevraagd en zal door de coördinatie worden bekeken.

De eerste voorbereidingen Buitengewoon Leren (BGL) zijn in juni 2022 gestart. Er is een leraar aangesteld, inrichting boerderij gestart, de routing voor toelating is uitgewerkt. De voorziening Buiten Gewoon Leren is conform verwachting op 1 aug 2022 daadwerkelijk gestart. In 2022 hebben 4 leerlingen een onderwijszorgarrangement binnen deze voorziening gevolgd. Daarnaast waren er meerdere leerlingen in de toeleiding naar dit arrangement. In november 2022 is een coördinator BGL aangesteld voor fte 0.1.

5.11 Maatwerktrajecten

Er wordt regelmatig een beroep gedaan op het samenwerkingsverband om in bijzondere gevallen mee te werken aan oplossingen voor individuele leerlingen die niet binnen de normale kaders vallen. De onderschrijding binnen de exploitatie op deze post is hoofdzakelijk veroorzaakt doordat de coördinatie geconstateerd heeft dat aangevraagde arrangementen veelal aanvragen betrof, die feitelijk gefinancierd zouden moeten worden vanuit de zorgbudgetten van de gemeente. Voor aangevraagde individuele onderwijszorgarrangementen is financiering vanuit de gemeente gerealiseerd. In de begroting is er rekening gehouden met dure onderwijsarrangementen voor leerlingen met zeer specifieke ondersteuningsbehoeften, die niet door de gemeente wordt vergoed. In 2022 zijn deze arrangementen echter niet aangevraagd.

5.12 Terugplaatsingsbeleid

In 2022 heeft het SWV 49.473 euro gefinancierd in het kader van terugplaatsbeleid. Aan formatie is dit 0.2 fte voor Agora en 0.2 fte voor Zaan Primair. De overige gelden zijn aangewend voor terugplaatsarrangementen in het kader van een zachte landing voor de leerling. In 2022 zijn 6 leerlingen teruggeplaatst: 4 leerlingen vanuit Zaan Primair en 2 vanuit Agora.

5.13 Samenwerking met gemeenten

Als samenwerkingsverband werken we intensief samen met de gemeenten Oostzaan, Wormerland en Zaanstad.

Wethouders en schoolbestuurders ontmoeten elkaar in het Bestuurlijk Overleg Onderwijs en Zaanstad (BOOZ) en maakten samen een onderwijsagenda om ontwikkelingen op het gebied van onderwijs, jeugdhulp en andere beleidsterreinen op elkaar af te stemmen.

In het kernteam passend onderwijs stemt de coördinatie van het samenwerkingsverband af met bestuurders van het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs en ambtenaren van gemeenten, over de ontwikkeling en uitvoering van onderwijs- en jeugdbeleid.

Thuiszitters

Elk kwartaal inventariseert het SWV de thuiszitters bij de scholen. De coördinatie zorgt voor een goede check bij de schoolbesturen van deze inventarisatie.

Over de registratie vindt voortdurend afstemming plaats met de afdeling leerplicht van de gemeente Zaanstad, die ook de leerplichthandhaving uitvoert voor Oostzaan en Wormerland. De coördinatoren investeren veel tijd in de afstemming met ketenpartners en in gesprekken met ouders, scholen en hun besturen, ook preventief bij dreigende thuiszitters situaties. Er is ook aandacht voor de zogenaamde 5a leerlingen: bij een aanvraag voor vrijstelling is er altijd een orthopedagoog namens het samenwerkingsverband beschikbaar om te adviseren over de onderwijsmogelijkheden van de leerling. In 2021 waren er 29 thuiszitters, in 2022 waren er 50 thuiszitters. De toename is verklaarbaar vanuit een betere registratie, waarbij nu ook kinderen geregistreerd worden die gedeeltelijk thuiszitten en kinderen die in een dagbestedingssetting zitten.

Schoolmaatschappelijk werk (SMW)

Schoolmaatschappelijk werkers zijn of in dienst van Agora of Zaan Primair, en maken onderdeel uit van het expertisenetwerk van het samenwerkingsverband. Er is schoolmaatschappelijk werk voor alle reguliere scholen beschikbaar. Financiering vindt deels plaats door het samenwerkingsverband (2/3) en deels door de gemeenten (1/3).

Leerlingenvervoer

Gemeenten en samenwerkingsverband hebben afspraken gemaakt over het aanvragen van leerlingenvervoer. Bij het besluit over toekenning van het leerlingenvervoer telt het schooladvies zwaarwegend mee. De school kent het kind en zijn gezin goed en kan de noodzaak voor leerlingenvervoer goed inschatten. Omgekeerd erkent het samenwerkingsverband de verantwoordelijkheid van de gemeente om het leerlingenvervoer al dan niet toe te kennen. In gevallen waar het samenwerkingsverband ouders adviseert over de best passende onderwijsplek - faciliteert de gemeente vervoersondersteuning.

5.14 Doorgaande lijnen

Voorschoolse voorzieningen – primair onderwijs (PO)

Uit monitoring blijkt een toename van de instroom van zeer jonge leerlingen in het sbo en so, met grote achterstanden en een geringe zelfredzaamheid, soms ook leerlingen die nog niet aan onderwijs toe zijn. Ook bleek er sprake van een capaciteitstekort bij de nodige jeugdzorgvoorzieningen. Dit knelpunt is onderwerp geweest in het overleg met de gemeenten. Als uitwerking daarvan is er nu regelmatig overleg tussen het samenwerkingsverband, schoolbesturen en jeugdzorg- en opvangorganisaties betrokken bij zeer jonge kinderen.

PO – VO

De samenwerkingsverbanden po en vo Zaanstreek hebben sinds 01-08-2022 een ouder- en jeugdsteunpunt ingericht. Het is er om ouders en jeugdigen te helpen en werkt onafhankelijk. Ouders/ verzorgers kunnen vragen stellen tijdens het telefonisch spreekuur.

Verder werken de samenwerkingsverbanden po en vo Zaanstreek intensief samen op het gebied van hoogbegaafdheid (zie ook paragraaf 5.8).

Daarnaast is er in samenwerking met het samenwerkingsverband VO Zaanstreek een werkgroep doorlopende ondersteuning ingericht. Deze werkgroep onderzoekt de ondersteuningsbehoeften van leerlingen die van het speciaal (basis)onderwijs naar het voortgezet onderwijs gaan. In 2022 is een ontwerp gemaakt voor een plus- procedure PO- VO.

5.15 Communicatie

In juni 2022 is de jaarlijkse informatieve SWV-krant uitgebracht met een brede verspreiding onder scholen en ketenpartners. De krant bood informatie over het nieuwe ondersteuningsplan, inclusiever onderwijs en een aantal mooie voorbeelden van onderwijs-zorg arrangementen in het samenwerkingsverband.

Ook is er in april en december 2022 een digitale Nieuwsbrief verspreid met voor alle scholen belangrijke informatie.

Er is een start gemaakt om de website te vernieuwen. Naast een nieuwe frisse look, willen we de site aantrekkelijker maken om informatie, kennis en beelden te delen. Daarnaast is er een start gemaakt met het maken van een nieuw communicatieplan.

5.16 Verantwoording beleid

We werken doelgericht vanuit een programma- aanpak

We werken als samenwerkingsverband met een programma-aanpak (zie voor een beschrijving van de programmalijnen paragraaf 5.5). In de programmalijnen zijn ook de landelijke verbetermaatregelen passend onderwijs meegenomen. De doelen en activiteiten per programmalijn worden jaarlijks uitgewerkt in een (kalender) jaarplan. Daarin beschrijven we de resultaten die we willen realiseren en wie wat wanneer doet. Hierbij hoort de kalenderjaarbegroting. De programmalijnen worden conform planning uitgevoerd.

- In de tweede helft van 2022 is een onderzoeksplan 'Steeds inclusiever' uitgewerkt. Het onderzoek wordt uitgevoerd met het Lectoraat 'Waarderen en Diversiteit' van Fontys. In het kader van het onderzoek is een vragenlijst bij alle scholen uitgezet. Uit de vragenlijst blijkt dat schoolteams, in het kader van steeds inclusiever onderwijs, over het algemeen trots zijn op de kracht van hun team (gemiddelde rapportcijfer 7,5), trots zijn op het in de school opnemen of houden van leerlingen die eerder verwezen zouden zijn naar speciale vormen van onderwijs en meer aandacht vragen voor samenwerking over de besturen heen. Er wordt al veel samengewerkt met deskundigen binnen de school (IB-er, ondersteunend personeel, logopedist, orthopedagoog, SMW, fysiotherapeut, kindercoach, Opmaat-groep) en buiten de school (partners zoals het SWV, Kentalis, GGD, jeugd- en wijkteam).

De vragenlijst wordt gebruikt voor het verder concretiseren van het ondersteuningsplan voor SWV PO Zaanstreek voor de periode 2022 -2024.

De samenwerkingsverbanden po en vo Zaanstreek hebben sinds 01-08-2022 een ouder- en jeugdsteunpunt ingericht. Het is er om ouders en jeugdigen te helpen en werkt onafhankelijk. Ouders/verzorgers kunnen vragen stellen tijdens het telefonisch spreekuur.

- In het kader van het kwaliteitsbeleid, landelijke nieuwbeleid m.b.t. de SOP's en de monitor is, samen met de kwaliteitsmedewerkers van de (grotere) besturen, een oriëntatie uitgevoerd op 'Perspectief op School'. Momenteel wordt een invoeringsplan gemaakt, dat ter besluitvorming aan het bestuur wordt voorgelegd.

Dienstverleningsovereenkomsten

Een aantal projecten of ondersteuningsarrangementen wordt door de schoolbesturen uitgevoerd.

Hiervoor zijn dienstverleningsovereenkomsten (service level agreements) afgesloten met afspraken over inspanningen, resultaten, de doelmatige inzet van middelen en de manier van verantwoorden.

De besturen verantwoorden de rechtmatigheid en doelmatigheid van de uitvoering van de SLA's volgens een vast format.

Verantwoording door de schoolbesturen

Het samenwerkingsverband kiest ervoor om passend onderwijs zo dicht mogelijk op het primaire proces in de scholen te laten plaatsvinden. Vanuit deze optiek gaan er zoveel mogelijk middelen naar de schoolbesturen en hebben schoolbesturen veel ruimte om eigen beleid te voeren en keuzes te maken met betrekking tot de doelmatige besteding van de middelen. In de afgelopen jaren is er steeds meer aandacht gekomen voor de gezamenlijk verantwoording van de rechtmatige en doelmatige besteding van de middelen van het samenwerkingsverband.

In dit kader is in 2022 is een pilot uitgevoerd met betrekking tot de wijze waarop de besturen de inzet van de toegekende middelen voor de basis- en extra ondersteuning verantwoorden. Doel van de pilot was een duidelijk slag maken m.b.t. de verantwoording van de rechtmatige en doelmatige inzet van middelen (wat is het resultaat, het effect van de uitgevoerde activiteiten of de inzet van middelen?). In de pilot is gebruik gemaakt van een eenduidig format dat door alle schoolbesturen benut is. In de pilot was er een regierol voor de coördinatie. Met alle schoolbesturen is een gesprek gevoerd over de verantwoording (vaak twee keer). De pilot werd voor de zomervakantie uitgevoerd en is in het bestuursoverleg van oktober 2022 geëvalueerd.

Conclusies vanuit de pilot:

- Het bestuur stelt vast dat het budget door de schoolbesturen rechtmatig is besteed.
- Het bestuur vindt dat de schoolbesturen er beter in geslaagd zijn om de doelmatigheid van de middelen te verantwoorden.
- Het bestuur concludeert dat de schoolbesturen de middelen verschillend besteden, maar dat dat in lijn is met de keuze van het samenwerkingsverband om passend onderwijs zo dicht mogelijk bij het primaire proces te organiseren. Bij de besteding van de gelden door de besturen is sprake van communicerende vaten.
- De gesprekken tussen de afzonderlijke schoolbesturen en de coördinatie hebben ertoe geleid dat doelen vrijwel steeds zijn aangescherpt.
- Het bestuur concludeert dat om de doelmatigheid goed te kunnen verantwoorden, *vooraf gestelde* doelen van groot belang zijn.

Op basis van de evaluatie is in het bestuur afgesproken in 2023 de pilot voort te zetten en dan in het verantwoordingsgesprek (medio april 2023) niet alleen de verantwoording over kalenderjaar 2022 te bespreken, maar dit gesprek ook te zien als 'doelstellingengesprek kalenderjaar 2023'.

TLV-procedures

- a) De kwaliteit van de dossiers in het kader van de TLV-procedures is conform afspraken. Indien er teveel relevante informatie ontbreekt, verklaart het SWV de aanvraag als niet ontvankelijk, met een overzicht van de informatie die ontbreekt. Ook ondersteunt het TLV-secretariaat scholen wanneer daar behoefte aan is.
- b) De coördinatie is zich in de tweede helft gaan oriënteren op een nieuw systeem voor de TLV procedure, omdat 'Het Groeidocument' gaat stoppen.

5.17 Ontwikkelingen

Met de ondersteuningsplanraad, het bestuur, de raad van toezicht en de programmaraad zijn belangrijke ontwikkelpunten in kaart gebracht. Deze ontwikkelpunten worden meegenomen (in de programma-aanpak) in het nieuwe ondersteuningsplan. Belangrijke input hierbij was de ‘Voortgangsrapportage verbeteraanpak passend onderwijs 2021 primair en voortgezet onderwijs’ van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. De 25 verbetermaatregelen voor passend onderwijs uit deze rapportage zijn geanalyseerd en in alle gremia van het samenwerkingsverband besproken en komen terug in de programma- aanpak in het Ondersteuningsplan 2022 – 2024.

Op basis van de hier samengevatte analyses en gesprekken met stakeholders, zijn naast ‘doorlopende’ projecten vier hoofdambities voor de komende ondersteuningsplanperiode geformuleerd:

- 1) Inclusiever (leren) denken en doen
- 2) Onderwijs passender maken
- 3) Samen leren, samen werken, samen scholen
- 4) Doelmatig organiseren, vrolijk verantwoorden

5.18 Governance

De governance structuur is ongewijzigd gebleven.

5.18.1 Jaarverslag van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht (RvT) legt in dit jaarverslag verantwoording af over de wijze waarop het toezicht in 2022 is uitgeoefend. Hij blikt terug op een jaar waarin weer veel gebeurd is. De nasleep van de Covid periode vraagt veel van de leraren en veel van de zorg aan kwetsbare leerlingen. Het leraren tekort maakt het moeilijk om alle klassen te bemensen met bevoegd personeel. Dit is extra moeilijk in het S(B)O. Toch is in deze complexe situatie inzet gepleegd om tot een ondersteuningsplan te komen voor de komende jaren waarin ook de route naar inclusiever onderwijs aandacht krijgt.

In de samenstelling van het bestuur hebben zich twee wijzigingen voor gedaan.

Samenstelling

De Raad van Toezicht is zodanig samengesteld dat de leden ten opzichte van elkaar, van het Bestuur en andere mogelijke belanghebbenden en deelbelangen, onafhankelijk en kritisch kunnen opereren. Met betrekking tot nevenfuncties is er sprake van onafhankelijkheid.

De RvT bestaat uit drie personen die tegelijkertijd zijn benoemd bij de start van het samenwerkingsverband. In dit jaar heeft na een evaluatie een herbenoeming plaatsgevonden.

De verhouding mannen en vrouwen in de RvT is 2 vrouwen en 1 man.

Naam	Functie	Datum benoeming	Datum herbenoeming	Datum aftreden
Irene Wieling	Voorzitter	25 mei 2018	25 mei 2022	25 november 2025
Pedro Sayers	Vicevoorzitter	25 mei 2018	25 mei 2022	25 mei 2026
Beryl van Straten – van Diepenbeek	Lid	25 mei 2018	25 mei 2022	25 februari 2026

De RvT wordt ondersteund door de ambtelijk secretaris de heer W. Nederlof.

De leden van de RvT vervullen de volgende relevante nevenfuncties

Naam	Nevenfuncties in 2022
Irene Wieling	Voorzitter Stichting Adoptiekinderen uit Polen Voorzitter Stichting Friends Indeed Lid Raad van Toezicht AWBR tot april 2022 Lid Patiënten adviesraad OLVG
Pedro Sayers	Voorzitter Raad van Commissarissen Stichting Woontij Vicevoorzitter Raad van Toezicht Stichting Petrus Canisius College Lid Raad van Toezicht Stichting Algemeen Opvangcentrum Purmerend
Beryl van Straten – van Diepenbeek	Fractievoorzitter VVD Haarlemmermeer

Werkzaamheden van de raad

In 2022 vergaderde de RvT vier keer met de bestuurders. De voorzitter van de RvT overlegt met de ambtelijk secretaris over het opstellen van de agenda. Voorafgaand aan iedere vergadering heeft de RvT vooroverleg. Tijdens de vergaderingen is aandacht besteed aan onderwerpen:

- Bestuurlijke organisatie en beleid waaronder het nieuwe ondersteuningsplan; bedrijfsvoering en financiën; waaronder jaarverslag, begroting, managementrapportage, financiële afspraken met aangesloten besturen, treasury statuut en naleving van wettelijke voorschriften.
- Gevolgen van het personeelstekort
- Meerjarenbegroting
- Doelmatigheid en rechtmatigheid van besteding van middelen
- Bestuurlijke (netwerk) organisatie en beleid
- Kwaliteitssysteem

Daarnaast fungeert de RvT als klankbord voor het bestuur. De Raad heeft ook aandacht voor de eigen ontwikkeling.

Governance

Binnen het SWV PO 2705 wordt de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs (via www.poraad.nl/goed-bestuur) gehanteerd. De RvT heeft geen afwijkingen geconstateerd.

Vanuit haar rol als werkgever heeft de RvT per 21 december 2022 Astrid Brugman namens Opspoor en Gernanda Schutte namens Agora benoemd tot bestuursleden.

Naleving wettelijke voorschriften

De RvT is een onafhankelijk orgaan, dat namens de samenleving, toeziet op het vervullen van de maatschappelijke functie van het Samenwerkingsverband.

De RvT handelt op basis van de verplichtingen uit de wet en de bevoegdheden zoals vastgelegd in de statuten, de daarop gebaseerde reglementen en toetst als intern toezichthouder het beleid en het functioneren van het samenwerkingsverband aan de wettelijke kaders en de vastgestelde missie, visie en de uitgezette koers. De RvT heeft hiertoe een toetsingskader opgesteld. Dit kader sluit aan op de Code Goed Bestuur, de governancecode van het primair onderwijs.

Verder is er onder meer in het penningmeesteroverleg, auditoverleg, overleg met de accountant en vergaderingen van bestuur en raad van toezicht aandacht voor de naleving van de wettelijke voorschriften.

Goedkeuring Ondersteuningsplan 2022 – 2024, begrotingen en jaarverslag en jaarrekening en rechtmatige en doelmatige besteding middelen

De RvT heeft kalenderjaarbegroting, meerjarenbegroting, jaarverslag, jaarrekening en Ondersteuningsplan 2022 – 2024 goedgekeurd.

In 2022 is overleg gevoerd met de penningmeester, controller en coördinatie en ambtelijk over de begroting inclusief het meerjarenperspectief, de jaarrekening (inclusief bestuur verslag) en de managementrapportages. Daarbij is aandacht besteed aan de rechtmatige verwerving van middelen en de rechtmatige en doelmatige besteding van de middelen.

Binnen het SWV worden middelen aan school besturen ter beschikking gesteld op basis van een systematiek met Service Level Agreements (SLA's)

Schoolbesturen verantwoordten ter beschikking gestelde middelen via een eenduidig format (gekoppeld aan de SLA's) waarin expliciet aandacht besteed wordt aan de rechtmatige en doelmatige besteding van middelen. De verantwoordingen worden in verantwoordingsgesprekken met de coördinatie, in het bestuur en in de RvT besproken.

Ten aanzien van de rechtmatigheid zijn de zaken steeds goed op orde. Ten aanzien van de doelmatigheid zien wij als RvT positieve ontwikkelingen.

Zaken met een politieke of maatschappelijke impact

In alle overleggen tussen RvT en bestuur staan actuele ontwikkelingen op de agenda. In 2022 zijn de volgende zaken met een politieke of maatschappelijke impact besproken:

- *Opvang Oekraïense kinderen.*

Binnen de Zaanstreek is er opvang georganiseerd voor Oekraïense kinderen. Namens de schoolbesturen is Zaan Primair opgetreden als penvoerder. De opvang is in goed overleg tussen de schoolbesturen, het samenwerkingsverband en de gemeente georganiseerd. Naast drie onderwijsgroepen is er peuteropvang georganiseerd. De gemeente heeft zorg gedragen voor hulpverlening in school. De gezamenlijke besturen zijn er trots op dat de opvang in korte tijd georganiseerd werd

- *Personeelstekort*

Bij de schoolbesturen was de uitstroom van personeel in 2022 gemiddeld groter dan de instroom. Hierdoor lukte het niet meer altijd alle klassen te bemensen met bevoegd personeel. In de Zaanstreek is dit vraagstuk gezamenlijk opgepakt onder de werktitel '80% -20%'.

Kernwoorden waren: kwaliteit - stabiliteit – solidariteit. Ingezet werd onder meer op vormen van anders organiseren, diversiteit van functies in teams (bijvoorbeeld MBO- IKC- medewerkers) en samenwerking met Pabo en de Vrije Universiteit (VU) en Erasmus.

- *Zorg om plaatsingsmogelijkheden (S(B)O 2022-2023*

Tussen RvT en bestuur is de zorg besproken met betrekking tot de plaatsingsmogelijkheden van aangemelde leerlingen in S(B)O. Tijdelijk werd voor het SO gekozen voor een vierdaagse schoolweek, zodat er de mogelijkheid bleef lom kinderen op te vangen. Vanuit het SWV zijn maatwerkarrangementen mogelijk gemaakt om leerlingen toch adequaat ondersteuning te kunnen bieden.

- *Samenwerking met gemeenten in relatie tot budgetten.*

De relatie met de gemeenten in de Zaanstreek, zowel op politiek als ambtelijk niveau, is besproken.

Zaandam is een arme gemeente, veel is al ingekaderd. In deze gemeente is er sprake van relatief veel sociale woningbouw (40%). Er zijn veel gezinnen met schulden, uitkeringen, e.d.

Budgetten voor jeugdzorg staan daardoor zwaar onder druk.

Overleg met de gemeenten is constructief.

Externe accountant

De externe accountant is benoemd door de RvT. Er vond overleg plaats met de accountant over de jaarrekening en het accountantsverslag.

Overleg OPR

Er is drie keer op afstand overleg geweest met de Ondersteuningsplanraad (OPR). In een overleg tussen de voorzitter RvT en de voorzitter OPR wordt de agenda opgesteld.

Evaluatie bestuur en RvT

De RvT heeft expliciet aandacht besteed aan rol en aanwezigheid bij toezichtvergaderingen van de voorzitter bestuur en heeft in de kennismakingsgesprekken met nieuwe bestuursleden vooraf verwachtingen met betrekking tot rol en aanwezigheid van bestuursleden besproken.

Het handelen van het bestuur als geheel wordt steeds getoetst aan het toetsingskader en beginselen van goed bestuur. De RvT heeft haar functioneren dit jaar besproken in een zelfevaluatie. Het actiepunt werkbezoeken naar aanleiding van de vorige zelfevaluatie is uitgevoerd. Ook bezochten de RvT leden de presentatie van het ondersteuningsplan.

De raad van toezicht is lid van de VTOI. Hierdoor wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot deskundigheidsbevordering, om te netwerken en om advies in te winnen.

Honorering

De leden van de RvT ontvangen € 4.280 per jaar exclusief BTW. Deze vergoeding is gebaseerd op de aard en omvang van de verantwoordelijkheden en werkzaamheden van de RvT. De vergoeding wordt jaarlijks geïndexeerd conform de door de PO-raad gepubliceerde indexontwikkeling.

Tot slot

In het afgelopen jaar is veel gevraagd van iedereen. Wij willen als RvT onze grote waardering uitspreken voor ieders inzet om goed onderwijs voor kwetsbare leerlingen te blijven borgen.

Voor de samenwerkingsverbanden blijven de Verbeteraanpak en de route naar inclusiever onderwijs centrale punten. Daarnaast staat het lerarentekort op de agenda.

Irene Wieling, voorzitter RvT

5.18.2 Het bestuur

In het Bestuursoverleg zijn, naast de P&C onderwerpen, de volgende onderwerpen aan de orde geweest:

- De verantwoordingen van besturen, incl. die van de SLA's
- De toename van de instroom in het s(b)o
- De taakverdeling van de coördinatie
- Ontwikkelingen passend onderwijs (waaronder inclusiever onderwijs)
- Reflectie Ondersteuningsplan 2018 – 2022
- Beleidsontwikkeling Ondersteuningsplan 2022 – 2024 (waaronder inclusiever onderwijs)
- Ondersteuningsplan 2022 – 2024
- Managementrapportages
- Financieel beleid (managementrapportages, begroting OPR, Begrotingen 2022 en 2023)
- Jaarplan 2023
- Jaarverslag en jaarrekening 2021
- Verantwoordingen schoolbesturen
- Kwaliteitsbeleid (monitor, en oriëntatie op Perspectief op School)
- De voortgang van het Hoogbegaafden- project
- Reflectie Ondersteuningsplan en beleidsontwikkeling Ondersteuningsplan 2022 – 2024
- Bestedingsplan bovenmatige reserves
- Governance vraagstukken (samenstelling bestuur, evaluatie RvT, betrokkenheid kleine besturen)
- Ouder- en jeugd steunpunt
- Zorg om plaatsingsmogelijkheden S(B)O
- TLV- regulier
- Situatie kernschool
- Voorbereiding OOGO met gemeenten

5.18.3 Ondersteuningsplanraad (OPR)

De OPR maakt gebruik van secretariële ondersteuning door het bestuurssecretariaat van het samenwerkingsverband. De OPR heeft met het SWV overleg gevoerd over:

- Ontwikkelingen passend onderwijs (waaronder inclusiever onderwijs)
- Reflectie Ondersteuningsplan 2018 – 2022
- Beleidsontwikkeling Ondersteuningsplan 2022 – 2024 (waaronder inclusiever onderwijs)
- OPR jaarplan/ jaaragenda
- Ondersteuningsplan 2022 – 2024
- Managementrapportages
- Financieel beleid (managementrapportages, begroting OPR, Begrotingen 2022 en 2023)
- Jaarplan 2023
- Verantwoordingen schoolbesturen
- Kwaliteitsbeleid (monitor, en oriëntatie op Perspectief op School)
- Jaarverslagen en -plannen en de begroting 2020-2021.
- Ouder- en jeugdsteunpunt
- Zorg om plaatsingsmogelijkheden S(B)O

De OPR en de Raad van Toezicht hebben twee keer overleg gevoerd in 2022.

5.18.4 Programmaraad

In de programmaraad zijn de volgende onderwerpen aan de orde gekomen:

- Ontwikkelingen passend onderwijs
- Reflectie Ondersteuningsplan 2018 – 2022
- Beleidsontwikkeling Ondersteuningsplan 2022 – 2024 (waaronder inclusiever onderwijs)
- Ondersteuningsplan 2022 – 2024
- Begroting
- Kwaliteitsbeleid (monitor, en oriëntatie op Perspectief op School)

6. Financieel beleid en beheer

6.1 Administratie en beheer

Vooruitlopend op Vereenvoudiging bekostiging 2023 is SWV PO Zaanstreek per 2022 reeds gestart met het begroten op kalenderjaarbasis. De begroting 2022 is voorzien van een meerjarenbegroting voor de vier daaropvolgende jaren. Besluiten kunnen zo in een meerjarenperspectief worden gezien. Tevens kan rekening worden gehouden met mogelijke financiële consequenties van beleidsmatige keuzes. Het nieuwe Ondersteuningsplan 2022-2024 heeft een nieuw tijdperk ingeluid en er wordt beleidsrijk begroot.

De begroting wordt door één van de bestuurscoördinatoren, de ambtelijk secretaris en de controller besproken in het penningmeestersoverleg en vervolgens voorgelegd aan het bestuur. Na voorlopige vaststelling door het bestuur wordt de begroting voorgelegd aan de auditcommissie met het verzoek een advies uit te brengen aan de Raad van Toezicht, die de begroting goedkeurt. De OPR ontvangt de begroting ter informatie.

De begroting fungeert als de financiële leidraad voor de uitvoering van de activiteiten van het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband houdt gedurende het kalenderjaar via drie managementrapportages zicht op de belangrijkste ontwikkelingen, zowel financieel als inhoudelijk. De rapportages geven inzicht in de exploitatie en worden besproken met de penningmeester en voorgelegd aan het bestuur.

SWV PO Zaanstreek heeft de financiële administratie uitbesteed aan het administratiekantoor OOG & OHM onderwijsondersteuning te Amsterdam. Het administratiekantoor draagt zorg voor de primaire vastlegging van de gegevens (boekhouding) en het betalingsverkeer. Een externe controller staat het coördinatie-team bij in het financieel beheer en beleid. Hij is het eerste aanspreekpunt voor alle in- en externe financiële aangelegenheden en signaleert en bewaakt de wijze van toepassing van de planning- en control cyclus (opstellen van begroting, managementrapportages en jaarverslag).

SWV PO Zaanstreek beschikt over een beschrijving van de AO/IC, het Handboek waarin werkprocessen en interne controles zijn vastgelegd. Daarbij gaat het om de totstandkoming van de begroting, de rekening en de tussentijdse rapportages. Ook de beschikbaarstelling van middelen aan het basisonderwijs, het SBO en SO, aan de OPR, enzovoort zijn in procedures vastgelegd. Met Vereenvoudiging bekostiging zullen deze in 2023 worden geactualiseerd. Het treasury-statuuut maakt ook onderdeel uit van het gevoerde financieel beheer.

Daarnaast steunt SWV PO Zaanstreek op de interne beheersingsmaatregelen die binnen het administratiekantoor zijn genomen ten aanzien van functiescheiding en betalingsverkeer. SWV PO Zaanstreek maakt gebruik van de applicatie SpendCloud: de aanlevering van betalingsopdrachten bij het administratiekantoor vindt digitaal plaats.

Het jaarverslag en de jaarrekening worden jaarlijks, tezamen met het bestuursverslag, opgesteld conform de daarvoor geldende richtlijnen van OCW. Accountantskantoor Horlings Nexia voert de controle uit en geeft in het accountantsverslag zijn bevindingen en adviezen.

6.2 Investeringsbeleid

SWV PO Zaanstreek heeft geen personeel in dienst; de medewerkers van het samenwerkingsverband worden door een aantal aangesloten schoolbesturen op basis van een SLA “uitgeleend”. Deze medewerkers maken gebruik van de apparatuur en inventaris van uitlener(s). Het samenwerkingsverband heeft derhalve geen apparatuur en inventaris. Er is dus geen sprake van een investeringsbegroting en er wordt niet(s) geactiveerd.

6.3 Huisvestingsbeleid

SWV PO Zaanstreek heeft geen personeel in dienst en geen bestuurskantoor. De bestuurscoördinatoren verrichten hun werkzaamheden vanuit respectievelijk het Dienstencentrum Zaan Primair en het bestuurskantoor (Agora). Ook de meeste overleggen vinden op een van deze locaties plaats.

6.4 Treasurybeleid en kasstroomoverzicht

Het bestuur van het samenwerkingsverband is bevoegd tot het aangaan van financiële verplichtingen. Het streven is om de toegekende (rijks)middelen jaarlijks volledig in te zetten ten bate van de exploitatie, rekening houdend met te plegen investeringen op lange termijn en de onderkende risico's.

De algemene doelstelling van het treasurybeleid luidt:

- het zorgdragen voor de tijdige beschikbaarheid van de benodigde geldmiddelen tegen acceptabele condities (beschikbaarheid);
- het optimaliseren van het rendement van de overtollige liquide middelen binnen de kaders van het treasurystatuut (rentemaximalisatie);
- het beheersen en bewaken van financiële risico's die aan de financiële posities en geldstromen zijn verbonden (risicominimalisatie).

Het treasurystatuut is geactualiseerd en voldoet daarmee aan de laatste wet- en regelgeving. Ook in 2021 is door het bestuur op basis van het treasurystatuut invulling gegeven aan het treasurybeleid.

Er zijn in 2021 geen beleggingen en beleningen uitgezet.

In het bestuursverslag wordt conform het statuut een kasstroomoverzicht gevoegd van de begrote inkomende en uitgaande kasstromen over 2023 tot en met 2027. Onderstaand treft u het kasstroomoverzicht aan.

Het kasstroomoverzicht geeft een meerjarig inzicht in de stand van de liquide middelen. Per 31 december 2022 beschikte SWV PO Zaanstreek over € 2.155.620,- aan liquide middelen. Na verwerking van de resultaten 2023 tot en met 2027 zal het saldo liquide middelen per 31 december 2027 €817.015,- bedragen.

BATEN	2023	2024	2025	2026	2027
Cash flow IN					
Rijksbijdragen	12.645.160	12.771.611	12.771.611	12.771.611	12.771.611
Overige overheidsbijdragen	118.900	118.900	118.900	118.900	118.900
Overige baten	-	-	-	-	-
Totaal Cash Flow IN	12.764.060	12.890.511	12.890.511	12.890.511	12.890.511
LASTEN	2023	2024	2025	2026	2027
Cash Flow UIT					
Salarissen	-	-	-	-	-
Overige personele lasten	583.769	583.769	583.769	583.769	583.769
Afschrijvingen	-	-	-	-	-
Overige lasten	1.886.628	1.736.691	1.684.280	1.645.280	1.645.280
Doorbelastingen aan schoolbesturen	11.435.669	10.805.486	10.575.206	10.575.206	10.575.206
Indexatie lasten		46.409	45.361	44.581	44.581
Totaal Cash Flow UIT	13.906.066	13.172.356	12.888.616	12.848.836	12.848.836
Mutatie Liquide middelen	-1.142.006	-281.844	1.895	41.675	41.675
Saldo LM 1e v/d maand	2.155.620	1.013.614	731.769	733.664	775.340
Mutatie LM	-1.142.006	-281.844	1.895	41.675	41.675
Saldo LM eind v/d maand	1.013.614	731.769	733.664	775.340	817.015

7. Begroting en exploitatieresultaat 2022

Baten	Begroting 2022	Realisatie 2022	Vershil
I Rijksbijdragen			
Lichte ondersteuning (incl SMW)	€ 3.079.245	€ 3.535.846	€ 456.601
Zware ondersteuning	€ 6.449.658	€ 7.489.015	€ 1.039.357
Hoogbegaafdheid	€ 88.030	€ 42.379	€ -45.651
Totaal Rijksbijdragen	€ 9.616.933	€ 11.067.240	€ 1.450.307
II Overige baten			
Gemeentelijke vergoeding SMW	€ 118.900	€ 117.519	€ -1.381
Inkomend grensverkeer	€ 47.761	€ 6.363	€ -41.398
subtotaal overige baten	€ 166.661	€ 123.882	€ -42.779
Totaal baten	€ 9.783.594	€ 11.191.122	€ 1.407.528
Lasten - overdrachten			
Overdrachten basisonderwijs (incl SMW)	€ 5.190.483	€ 5.198.391	€ 7.908
Overdrachten SBO	€ 106.090	€ 72.451	€ -33.639
Overdrachten SO	€ 2.915.995	€ 3.229.772	€ 313.777
Totaal overdrachten	€ 8.212.568	€ 8.500.614	€ 288.046
Lasten			
Management & Organisatie	€ 423.827	€ 457.855	€ 34.028
Uitvoeringsorganisatie	€ 188.304	€ 179.185	€ -9.119
Activiteiten - projecten	€ 375.500	€ 302.020	€ -73.480
Beleid structureel	€ 795.549	€ 705.211	€ -90.338
Overige uitgaven	€ 63.350	€ 2.090	€ -61.260
Totaal Lasten	€ 1.846.530	€ 1.646.361	€ -200.169
Resultaat			
Baten	€ 9.783.594	€ 11.191.122	€ 1.407.528
Overdrachten	€ 8.212.568	€ 8.500.614	€ 288.046
Lasten	€ 1.846.530	€ 1.646.361	€ -200.169
minus saldo fin baten en lasten		€ 3.120	€ 3.120
Resultaat	€ -275.504	€ 1.041.085	€ 1.316.531

Om aansluiting te houden met de output van het administratiekantoor is er soms sprake van afrondingsverschillen

De Raad van Toezicht heeft op 21 juni 2022 de eerste kalenderjaarbegroting 2022 goedgekeurd met een toegestaan negatief resultaat van € 275.504,-. SWV Zaanstreek werkt sinds 2019 aan het afbouwen van de algemene reserve. Echter, elk jaar blijkt dat de overheid gedurende het boekjaar meer middelen aan samenwerkingsverbanden beschikbaar stelt. Ook in 2022 werden in het laatste kwartaal extra middelen beschikbaar gesteld.

Uit oogpunt van doelmatigheid worden die extra middelen bij de begrotingsvoorbereiding van het boekjaar erna betrokken om de bestedingsdoelen in afstemming te bepalen.

Nu de datum van 31 december 2023 nadert – vanaf dat ogenblik mogen samenwerkingsverbanden niet langer beschikken over bovenmatig eigen vermogen – zullen andere afspraken gemaakt moeten worden in het geval het samenwerkingsverband haar bestedingsdoelen niet behaald en gedurende het boekjaar een onderschrijding op de lopende begroting dreigt.

7.1 Toelichting begroting (opmaak) SWV PO Zaanstreek

Ook in het boekjaar 2022 heeft de rijksoverheid tussentijds meer middelen beschikbaar gesteld aan de samenwerkingsverbanden. Met de herziening bekostiging 2021-2022 en het beschikbaar stellen van budgetten voor de inrichting van ouder- en jeugdsteunpunten en BTW compensatie heeft SWV PO Zaanstreek ruim 1,4 miljoen euro meer ontvangen in het laatste kwartaal. Daar stond tegenover dat de overdrachten aan de schoolbesturen € 288.000,- hoger waren. De lasten (zie pagina hiervoor) waren €200.000,- lager. Dat heeft geleid tot een positief resultaat over 2022 van € 1.041.085,- in plaats van het verwachte negatieve resultaat van € 275.504,-.

De begroting van SWV PO Zaanstreek is qua indeling opgesteld passend bij de uitvoering van het Ondersteuningsplan 2022-2024. Om die reden worden de lasten verwerkt in de hoofdcategorieën “Management & organisatie”, “Uitvoeringsorganisatie”, “Activiteiten & projecten”, “Beleid - structureel” en “Overige uitgaven”. In de jaarrekening 2022 treft u de opmaak aan die conform de Richtlijnen Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO) zijn voorgeschreven.

7.2 Toelichting op de staat van baten en lasten

Voor de toelichting op de staat van baten en lasten (zie onderdeel jaarrekening) wordt conform de geldende richtlijnen RJO een toelichting gegeven. Die indeling wijkt af van de gehanteerde begroting. Bij de doorbetalingen aan schoolbesturen conform RJO geldt dat daar naast de overdrachten ook de kosten van de SLA's hieronder worden begrepen.

Toelichting op de Baten

De totale baten in 2022 zijn € 11.191.122,-; dat is ruim € 1.400.000,- hoger dan begroot. De herziening van de rijksbekostiging 2021-2022 als gevolg van de CAO-ontwikkelingen (in september 2022 ontvangen) en de ontvangst van een budget voor de inrichting van ouder- en jeugdsteunpunten (€ 94.000,-) en voor BTW compensatie (€ 190.000,-) zijn de belangrijkste oorzaken voor de hogere baten. Voor de post Hoogbegaafdheid geldt dat er in 2022 door het samenwerkingsverband ruim €84.000,- is uitgegeven en er gelet op de afspraken over cofinanciering 50% is opgeboekt aan de batenkant. Op basis van de ingediende verantwoordingen blijkt dat in 2022 ook aangesloten schoolbesturen vanuit hun eigen middelen een aanzienlijke bijdrage in het aanbod Hoogbegaafdheid hebben gedaan.

Onder de overige baten zijn de toegekende subsidiebedragen SMW van de gemeenten, in totaal is voor 2022 een bedrag van € 117.519,- beschikt, verwerkt. Voor grensverkeer is uitgegaan van de werkelijke ontvangsten, waarbij geldt dat bij het opstellen van de begroting conform de gegevens in Kijkglas 5 (grensverkeer) met hogere baten rekening werd gehouden.

Toelichting op de lasten

a. Personeelslasten € 446.712,- (coördinatieteam, secretariaat, expertise/ leerkrachtondersteuners/ onderwijsassistenten)

SWV PO Zaanstreek heeft geen personeel in dienst. De leden van het coördinatieteam en het secretariaat worden ingeleend via de aangesloten schoolbesturen Zaan Primair, Agora en Opspoor. Voor de inzet van expertise in de startgroepen SBO en SO worden medewerkers ingeleend van Agora en Zaan Primair. De afspraken zijn vastgelegd in Service Level Agreements en worden jaarlijks op basis van de gemiddelde personele lasten per functie geactualiseerd.

b. Overige instellingslasten € 590.933,-

In de overige instellingslasten zijn conform de richtlijnen van de RJO de begrotingsposten zoals Website en hosting, AVG, communicatie, bestuurskosten, administratiekantoor, controller en accountant verantwoord alsmede de posten die niet behoren tot de doorbetalingen aan schoolbesturen zoals de uitgaven voor hoogbegaafdheid en grensverkeer.

Voor de bestuurskosten (vergoedingen RvT, deskundigheidsbevordering en externe evaluatie) was in 2022 € 24.000,- begroot; er is € 13.921,- uitgegeven, een onderschijding van ruim € 10.000,-. De voorzitter en de leden van de RvT ontvangen een vergoeding voor hun werkzaamheden van € 4.280,- per jaar. Op de post nieuw beleid zijn de kosten voor het opnieuw ontwerpen (huisstijl) en implementeren van de website van het samenwerkingsverband verwerkt, geraamd € 30.000,-, uitgegeven € 29.040,-. Aan expertise-ontwikkeling en de professionaliseringsagenda is in 2022 € 37.210,- besteed, ruim € 22.000,- minder dan begroot. Het opgenomen bedrag was in eerste instantie bedoeld om een opleidingstraject jonge kind uit te zetten. Het is aangewend voor het onderzoek voor inclusiever werken. De geplande opleiding voor het jonge kind zal nu worden uitgevoerd in 2023.

Met ingang van Vereenvoudiging bekostiging PO 2023 vervalt de jaarlijkse verrekening van grensverkeer. Voor de laatste verrekening van het grensverkeer in 2022-2023 geldt dat Kijkglas 5 op het moment van voorbereiding van de jaarrekening (15 maart 2023) nog niet was gepubliceerd. Op basis van aannames (zie Memo Grensverkeer 2022-2023) zijn de verwachte uitgaven augustus – december 2022 verwerkt. Daarnaast geldt dat er is door de omliggende samenwerkingsverbanden - ook gelet op het feit dat het laatste jaar is dat grensverkeer wordt verrekend – voor in totaal € 126.925,- aan grensverkeer in rekening gebracht. Dat is meer dan waar bij het opstellen van de begroting 2022 rekening werd gehouden, met name veroorzaakt doordat een naburig samenwerkingsverband voor drie achtereenvolgende jaren het grensverkeer alsnog in rekening heeft gebracht.

e. Doorbetalingen aan schoolbesturen € 9.109.272,-

De overdrachten van het ondersteuningsbudget (€ 330,- per leerling in 2022) aan de schoolbesturen voor regulier basisonderwijs, geraamd € 4.876.140,-, zijn met € 8.000,- overschreden wegens een iets hoger werkelijk aantal leerlingen dan waar bij het opstellen van de begroting 2022 mee is gerekend. De beschikbaarstelling van de middelen voor schoolmaatschappelijk werk, geraamd € 313.473,- heeft conform begroting plaatsgevonden en is geboekt onder overdrachten basisonderwijs.

De overdrachten aan het SBO in 2022 (totaal € 72.451,-) zijn lager dan begroot (€ 106.090,-), wegens een lagere tussentijdse groei tussen 1 oktober 2021 en 1 februari 2022 dan waar bij het opstellen van de begroting 2022 rekening werd gehouden.

Voor de rechtstreekse afdracht van OCW aan het SO geldt dat sprake is van een hogere inhouding wegens de gewijzigde CAO. In totaal is door DUO € 3.028.562 ingehouden, € 313.777,- meer dan geraamd. Deze hogere inhouding wordt geheel gecompenseerd bij de herziening bekostigingsbedragen 2021-2022 door de hogere rijksvergoedingen zware ondersteuning.

Voor de tussentijdse groei in het SO geldt dat de raming van € 237.000,- hoger was dan de werkelijke betaalbaarstellingen voor groeibekostiging SO (peildatum 1 februari) van in totaal € 201.210,-.

Voor de kosten van de Startgroepen S(B)O (bekostiging inzet onderwijsassistenten) en de Teacchgroepen SO (inzet leraarondersteuners) geldt dat deze conform begroting (in totaal was er een bedrag van €467.092,- opgenomen) betaalbaar zijn gesteld aan de schoolbesturen via de Sla's.

Op de post Maatwerkarrangementen, geraamd € 30.000,- is € 5.509,- ingezet. Deze onderschrijding is hoofdzakelijk veroorzaakt doordat de coördinatie geconstateerd heeft dat het bij de aangevraagde arrangementen veelal om aanvragen ging die gefinancierd zouden moeten worden vanuit de zorgbudgetten van de gemeente(n). De beoogde duurdere onderwijs-zorgarrangementen waarmee in de begroting 2022 rekening is gehouden, zijn in 2022 niet aangevraagd.

7.3 Analyse en verwerking resultaat 2022

In de jaarrekening 2022, onderdeel van dit Bestuursverslag, treft u in paragraaf 2.1 de verwerking aan van het resultaat 2022. De rijksvergoedingen (inclusief boeking subsidie HB en grensverkeer) over 2022 zijn ruim € 1.400.000,- hoger dan begroot. Voor de doorbetalingen aan schoolbesturen geldt dat de afdrachten SO (inhouding door DUO) € 313.000,- hoger zijn dan begroot en dat de overdrachten aan het SBO € 33.000,- lager zijn dan begroot. In totaal zijn de overdrachten aan schoolbesturen € 288.000,- hoger dan begroot.

Bij de overige instellingslasten is sprake van een onderschrijding van en dat er bij de overige lasten sprake is van een onderschrijding van € 200.000,-.

Gesaldeerd betekent dit echter dat het positieve resultaat 2022 van € 1.041.085,- met ruim €1.316.000,- afwijkt van het negatieve resultaat van € 275.505,- waar bij het opstellen van de begroting 2022 rekening was gehouden.

Het resultaat over 2022 van € 1.041.085,- wordt als volgt verwerkt in het Eigen vermogen:

1. Vorming bestemmingsreserve BTW compensatie	€ 190.000,-
2. Vorming bestemmingsreserve ouder- en jeugdsteunpunt	€ 94.000,-
3. Toevoeging aan de algemene reserve	€ 757.085,-

Na verwerking van het resultaat 2022 bedraagt de algemene reserve per 31 december 2022 € 1.505.388,- en het totaal van het Eigen vermogen is € 1.794.436,-.

7.4 Analyse resultaat 2022 t.o.v. 2021

(Zie staat van baten en lasten 2022 versus 2021 in jaarrekening)

STAAT VAN BATEN EN LASTEN SWV ZAA NSTREEK				
BATEN	JR 2022	JR 2021	Vershil	
Rijksvergoedingen	11.067.240	9.564.108	1.503.132	
Gemeentelijke vergoeding SMW	117.519	110.975	6.544	
Overige baten (grensverkeer)	6.363	5.485	878	
Totale baten	11.191.122	9.680.568	1.510.554	
Lasten				
Personeelslasten	446.712	451.940	-5.228	
Afschrijvingen	0	0	0	
Huisvestingslasten	0	0	0	
Overige lasten	590.933	286.096	304.837	
Doorbetalingen schoolbesturen	9.109.272	8.679.344	429.928	
Totale lasten	10.146.917	9.417.380	729.537	
Saldo baten en lasten	1.044.205	263.188	781.017	
Financiële B&L	-3.120	-3755	635	
RESULTAAT	1.041.085	259.434	781.652	

In boekjaar 2021 werd een positief resultaat behaald van € 259.434,-. Het resultaat over 2022 is € 781.652,- hoger en bedraagt € 1.041.085,-. Belangrijkste oorzaak voor het verschil in resultaat zijn de hogere rijksvergoedingen 2022 t.o.v. 2021: de herziening van de rijksvergoedingen 2021-2022 en de eind 2022 ontvangen budgetten voor de inrichting van ouder- en jeugdsteunpunten en de BTW compensatie. In 2022 werd in totaal € 11.191.122,- ontvangen versus € 9.680.569,- in 2021, ruim €1.500.000,- miljoen hogere (rijks)baten.

De totale lasten in 2022 stegen niet in gelijke tred met de toenemende (rijks) baten in 2022. De lasten in 2022 waren €10.146.917 versus € 9.417.379,- in 2021, ruim € 729.000,- hoger. Om die reden is het gerealiseerde resultaat in 2022 ruim € 781.000,- hoger dan het behaalde resultaat in 2021.

7.5 Financiële positie aan de hand van kengetallen en ratio's

Kengetal	JRK	BEGR	BEGR	BEGR	BEGR	BEGR	Signalering	Berekening
	2022	2023	2024	2025	2026	2027		
Solvabiliteit 2	83%	90%	83%	83%	85%	86%	Ondergrens: <30%	Eigen vermogen/totaal vermogen
Liquiditeit	5,84	7,37	6,43	6,51	6,51	6,52	Ondergrens: <0,75	Vlottende activa/kortlopende schulden
Rentabiliteit	9,30%	-8,95%	-2,19%	0,01%	0,32%	0,32%	Afhankelijk van reservepositie van de instelling	Totaal resultaat/totale baten
Weerstandsvermogen	16,03%	5,11%	2,87%	2,89%	3,21%	3,54%	€ 250.000: Bovengrens: >3,5% Rijksbaten	Totaal eigen vermogen/totale baten

Solvabiliteit (Eigen vermogen/ totaal passiva)

De solvabiliteit geeft aan op welke manier de bezittingen, die op de actiefzijde van de balans staan, zijn gefinancierd: namelijk met eigen vermogen en/of vreemd vermogen. Hoe slechter de solvabiliteit, des te groter is het risico dat vermogensverstrekkers hun vermogen deels of geheel verloren zien gaan.

Geconcludeerd kan worden dat de solvabiliteit van SWV PO Zaanstreek per ultimo 2022 met 83% ruim boven de ondergrens van 30% ligt.

Liquiditeit (vlottende activa/ kortlopende schulden)

De liquiditeitsratio geeft aan in welke mate het samenwerkingsverband aan haar verplichtingen op korte termijn kan voldoen. Een liquiditeit groter dan 1 – 1,5 wordt doorgaans als voldoende gekwalificeerd, omdat tegenover de binnenkort vervallende schulden van de instelling tenminste evenveel vlottende activa staan. Voor samenwerkingsverbanden is de ondergrens 0,75.

Het liquiditeitsratio van SWV PO Zaanstreek van 5,84 per ultimo 2022 is ruim boven de streefwaarde.

*Rentabiliteit (Resultaat/ (Totale baten + rentebaten) * 100%)*

Dit kengetal geeft aan welk deel van de totale baten cq. opbrengsten overblijft na aftrek van de lasten cq. kosten. Voor samenwerkingsverbanden geldt een streefwaarde van 0 tot 5%. De rentabiliteit bij SWV PO Zaanstreek ligt daar gelet op het positieve resultaat 2022 met 9,30% ruim boven.

Weerstandsvermogen (Eigen vermogen/ (totale baten + rentebaten)

Het weerstandsvermogen meet het verband tussen het aanwezige eigen vermogen van het samenwerkingsverband en de totale inkomsten van het samenwerkingsverband. Er geldt dat samenwerkingsverbanden tenminste een weerstandsvermogen van € 250.000,- aan dienen te houden. Voor SWV Zaanstreek geldt op basis van de totale baten 2022 dat per balansdatum een maximaal weerstandsvermogen van 3,5% van € 11.191.122,- = afgerond € 392.000,-.

Er is op balansdatum sprake van een Eigen vermogen (algemene reserve en bestemmingsreserves) van €1.789.388,- en komt daarmee uit op 16,03%. Het deel boven het toegestane weerstandsvermogen (3,5%) wordt als bovenmatige reserve aangemerkt.

Per 2023 ontvangen samenwerkingsverbanden met Vereenvoudiging Bekostiging hogere rijksbaten omdat ook de bekostiging van het SBO via de begroting van samenwerkingsverbanden verloopt. Per 31 december 2023 is een weerstandsvermogen toegestaan van 3,5% van € 12.764.000 is afgerond €446.000,-. SWV PO Zaanstreek heeft derhalve de opdracht het bovenmatige deel van het Eigen vermogen in 2023 in te zetten. Daarbij geldt dat als gebeurtenis na balansdatum de minister van OCW heeft aangegeven in 2023 samenwerkingsverbanden met een bovenmatige reserve een generieke korting op te willen leggen.

8. Continuïteitsparagraaf

8.1 Leerlingenaantallen en prognose

	Leerlingaantallen regulier, SBO en SO				
	1-2-2022	1-2-2023	1-2-2024	1-2-2025	1-2-2026
	realisatie	prognose	prognose	prognose	prognose
Aantal leerlingen basisonderwijs	15.353	15.352	15.352	15.352	15.352
Aantal leerlingen SBO (*)	294	294	294	294	294
Aantal leerlingen SO (*)	248	249	249	249	249
Totaal aantal leerlingen	15.895	15.895	15.895	15.895	15.895

(*) Met TLV van SWV Zaanstreek

Bron: Meerjarenbegroting SWV Zaanstreek 2023 - 2027

Met ingang van Vereenvoudiging Bekostiging PO wordt vanaf bekostigingsjaar de teldatum 1 februari gehanteerd. Op 1 februari 2022 telde SWV Zaanstreek 15.353 leerlingen in het regulier onderwijs. Bij het opstellen van de begroting 2023 werd nog uitgegaan van een leerling minder; dat aantal, van 15.352 leerlingen is om die reden in de meerjarenbegroting opgenomen en constant gehouden. Met de overgang van een nieuwe teldatum zijn we in afwachting van geactualiseerde leerlingprognoses van de gemeenten Zaanstad, Oostzaan en Wormerland. Deze zullen worden betrokken bij de begrotingsvoorbereiding 2024 en het meerjarenperspectief.

Voor het aantal leerlingen in het SBO dat op een van de scholen onderwijs volgt geldt dat er per 1 februari 2022 294 leerlingen waren waarvoor het SWV PO Zaanstreek een TLV-SBO heeft afgegeven en die geplaatst zijn. Dat aantal is in het meerjarenperspectief constant gehouden.

Verwacht wordt dat het aantal leerlingen die geplaatst worden met een TLV-SO eveneens constant blijft. Op teldatum 1 februari 2022 waren er 248 leerlingen geplaatst, in het meerjarenperspectief wordt rekening gehouden met 249 leerlingen met een TLV-SO.

8.2 Personele bezetting

Het samenwerkingsverband heeft een beperkte bezetting voor management en organisatie van 3,0 fte in 2022. Per 1 januari 2023 is deze gewijzigd (zie onderstaand schema) wegens een uitbreiding van het secretariaat. De expertise die nodig is voor het afgeven van toelaatbaarheidsverklaringen (deskundigenadvies) wordt ingehuurd; het samenwerkingsverband heeft geen personeel in dienst. Het samenwerkingsverband heeft in de verslagperiode de volgende personen ingezet:

PERSONELE BEZETTING	2022	2023	2024	2025	2026	2027
A. Bestuurscoördinatoren	1,6000	1,6000	1,6000	1,6000	1,6000	1,6000
B. Ambtelijk secretaris	0,3000	0,3000	0,3000	0,3000	0,3000	0,3000
C. Secretariaat (regulier + TLV) (*)	1,1000	1,3000	1,3000	1,3000	1,3000	1,3000
Totaal (inhuur) personeel	3,0000	3,2000	3,2000	3,2000	3,2000	3,2000

(*) Per 1 oktober 2022 is secretariaat met 0,2 fte uitgebreid naar 1,3fte; dat wordt per 2023 weergegeven

8.3 Meerjarenbegroting

Het samenwerkingsverband heeft de beleidscyclus met een schooljaarbegroting in het najaar van 2021 losgelaten. In het najaar van 2021 is een eerste kalenderjaarbegroting 2022 voorbereid vooruitlopend op de vereenvoudiging van de bekostiging per 2023.

Onderstaand treft u op basis van de goedgekeurde begroting 2023 de goedgekeurde meerjarenbegroting 2024-2027 aan. De begroting 2023 inclusief meerjarenperspectief 2024-2027 is op 21 december 2022 goedgekeurd door de Raad van toezicht.

In de baten zijn naast de rijksbijdragen de gemeentelijke bijdragen voor schoolmaatschappelijk werk ongewijzigd opgenomen in het meerjarenperspectief.

Aan de lastenkant zijn de personeelslasten constant gehouden en nemen de overige lasten af.

	JRK	BEGR	BEGR	BEGR	BEGR	BEGR
BATEN	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Rijksbijdrage	11.067.240	12.645.160	12.771.611	12.771.611	12.771.611	12.771.611
Overige overheidsbijdragen	117.519	118.900	118.900	118.900	118.900	118.900
Overige baten	6.363	-	-	-	-	-
TOTAAL BATEN	11.191.122	12.764.060	12.890.511	12.890.511	12.890.511	12.890.511

	JRK	BEGR	BEGR	BEGR	BEGR	BEGR
LASTEN	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Personeelslasten	446.712	583.769	583.769	583.769	583.769	583.769
Afschrijvingen	-	-	-	-	-	-
Overige Lasten	590.934	1.886.628	1.736.691	1.684.280	1.645.280	1.645.280
Doorbetalingen aan schoolbesturen	9.109.271	11.435.669	10.805.486	10.575.206	10.575.206	10.575.206
Indexatie lasten (2%)			46.409	45.361	44.581	44.581
TOTAAL LASTEN	10.146.917	13.906.066	13.172.356	12.888.616	12.848.836	12.848.836
Saldo baten en lasten	1.044.205	(1.142.006)	(281.844)	1.895	41.675	41.675
Financiële baten	(3.120)	-	-	-	-	-
TOTAAL RESULTAAT	1.041.085	(1.142.006)	(281.844)	1.895	41.675	41.675

8.4 Toelichting financiële situatie

Het samenwerkingsverband stelt zich ten doel uitsluitend een weerstandsvermogen van 1,5% van de baten en eventuele voorzieningen als vermogen aan te houden, en het eigen vermogen die dit te boven gaat zo snel mogelijk te bestemmen. Daarmee voldoet het samenwerkingsverband ook aan de afspraken over de signaleringswaarde van 3,5% zoals deze in het najaar van 2020 tussen minister en samenwerkingsverbanden passend onderwijs zijn afgesproken. Voor SWV Zaanstreek geldt dat er sprake is van een bovenmatige reserve. Deze is ontstaan in 2022, omdat samenwerkingsverbanden in het najaar de herziening bekostiging en budgetten voor BTW compensatie en de inrichting van ouder- en jeugdsteunpunten van het Rijk ontvingen. Het was niet mogelijk deze middelen nog in 2022 doelmatig in te zetten. Om die reden zijn ze betrokken bij de begrotingsvoorbereiding 2023 en is de afspraak gemaakt het bovenmatig eigen vermogen uiterlijk per 31 december 2023 doelmatig en volledig in te zetten. Om die reden sluit de begroting 2023 met een verwacht tekort van € 1.142.006,-.

Met een totaal eigen vermogen van € 1.794.436,- op 31 december 2022 is de financiële positie van het samenwerkingsverband gezond.

8.5 Verwacht eigen vermogen per 31 december 2023

Eigen vermogen SWV ZAANSTREEK 31-12-2023

	Balans 31-12-2022	Verwacht resultaat 2023	Balans 31-12-2023
Algemene reserve	€ 1.510.436	€ -1.110.000	€ 400.436
Bestemmingsres. Ouder en Jeugd	€ 94.000	€ -32.000	€ 62.000
Bestemmingsres. BTW	€ 190.000	€ -	€ 190.000
Totaal	€ 1.794.436	€ -1.142.000	€ 652.436

In de goedgekeurde begroting 2023 wordt er rekening gehouden met een negatieve resultaat van €1.142.000,-. Dat zal als volgt worden verwerkt in het eigen vermogen: € 32.000,- zal ten laste worden gebracht van de bestemmingsreserve Ouder- en jeugdsteunpunten, die daarmee afneemt en per 31 december 2023 €62.000,- zal bedragen. Het resterende deel van het negatieve resultaat 2023, €1.110.000,- zal ten laste worden gebracht van de algemene reserve, die daarmee per 31 december 2023 nog € 400.436,- zal bedragen. Het totaal Eigen vermogen per 31 december 2023 zal € 652.436,- bedragen.

Het normatief Eigen vermogen dat SWV Zaanstreek per 31 december 2023 mag aanhouden bedraagt tenminste € 250.000,- en is maximaal conform de signaleringswaarde van 3,5% van de baten 2023 € 446.000,-. In bovenstaande opstelling is na verwerking van het resultaat 2023 sprake van een Eigen vermogen van € 652.436,- en daarmee een bovenmatig Eigen vermogen van € 206.436,- per 31 december 2023.

8.6 Afbouw bovenmatige reserve per 31 december 2022 tot gewenst weerstandsvermogen in 2023

Op basis van de signaleringswaarde van 3,5% geldt dat SWV PO Zaanstreek per 31 december 2022 mocht beschikken over een eigen vermogen van €392.000,- (de rijksbaten waren in 2022 lager dan in 2023). Op basis van de te verwachten baten in 2023 (€ 12.764.000,-) mag SWV Zaanstreek per 31 december 2023 conform signaleringswaarde van 3,5% beschikken over een Eigen vermogen van € 446.000,-. Gelet op het verwachte EV van € 652.436,- per 31 december 2023 (na resultaatsbestemming) is er sprake van extra bestedingsruimte in 2023 tot een bedrag van ruim 4 ton om op het minimale weerstandsvermogen van € 250.000,- uit te komen. In paragraaf 8.7 wordt ingegaan op de onzekerheden (generieke korting per leerling, verrekenen BTW compensatie) en is aangegeven dat niet eerder dan in september 2023 duidelijk wordt of deze (extra) bestedingsruimte echt zal ontstaan.

8.7 Extra bestedingsruimte in relatie tot actuele ontwikkelingen

Bovenstaande betekent dat SWV PO Zaanstreek de opdracht heeft om gedurende kalenderjaar 2023 mogelijk extra bestedingen te verrichten om per 31 december 2023 uit te komen op lager Eigen vermogen. Belangrijkste uitgangspunt is dat er sprake is van een doelmatige aanwending van de middelen.

De bestemmingsreserve ouder- en jeugdsteunpunt wordt in 2023, 2024 en 2025 ingezet ter dekking van de kosten van de inrichting en zal per 31 december 2025 volledig en doelmatig zijn ingezet.

De bestemmingsreserve BTW wordt in 2023 aangehouden in afwachting van de manier waarop de afspraken over BTW (zie gebeurtenis na balansdatum) en de verrekening van de reeds uitgekeerde BTW compensatie in 2023 wordt verwerkt.

Zoals eerder aangegeven maken de onvolledige en niet tijdige informatiestromen vanuit DUO (Kijkglazen) en het grillige financiële beleid vanuit de rijksoverheid het samenwerkingsverbanden niet gemakkelijk om te sturen op financieel beleid. Dat vraagt wendbaarheid van de coördinatie en organisatie van het samenwerkingsverband, maar ook – door daar zo goed mogelijk over te communiceren – de bereidheid van de aangesloten besturen mee te bewegen op de financiële ontwikkelingen.

De huidige onzekerheden rondom de door de minister opgelegde generieke korting en de onduidelijkheid of de in 2022 ontvangen BTW in 2023 zal worden verrekend maken het niet eerder dan in september 2023 mogelijk daar keuzes in te maken. Op dat ogenblik is bekend op welke manier de generieke korting zal worden geëffectueerd en wat de gevolgen zijn voor het verwachte Eigen vermogen per 31 december 2023.

Voorbeeld: In het geval er een generieke korting wordt opgelegd van € 40,- per leerling (in totaal voor SWV PO Zaanstreek een korting van afgerond €625.000,-) en er geldt een herziening van de rijksvergoeding 2023 van 2% (hogere baten in 2023 van afgerond €250.000,-) dan neemt het eigen vermogen per saldo met € 375.000,- af. Het Eigen vermogen zal in het geval het begrote negatieve exploitatieresultaat in 2023 wordt gerealiseerd per 31 december €275.000,- bedragen.

8.8 Meerjarenbalans en toelichting

De bedragen in onderstaande tabel zijn gebaseerd op de begroting 2023 en het meerjarenperspectief, vastgesteld in december 2022. In die versie van het meerjarenperspectief wordt voor 2024 nog uitgegaan van een negatief resultaat van € 281.844,-. In het najaar van 2023 zal – na bekendmaking van generieke korting en indexatie rijksvergoeding – een passende begroting 2024 worden voorbereid om per 31 december 2024 uit te komen op het minimale weerstandsvermogen van € 250.000,-.

	JRK	BEGR	BEGR	BEGR	BEGR	BEGR
ACTIVA	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Materiële vaste activa	-	-	-	-	-	-
Financiële vaste activa	-	-	-	-	-	-
Vorderingen/overlopende activa	9.854	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Liquide middelen	2.155.620	1.013.614	731.769	733.664	775.340	817.015
TOTAAL ACTIVA	2.165.474	1.033.614	751.769	753.664	795.340	837.015

	JRK	BEGR	BEGR	BEGR	BEGR	BEGR
PASSIVA	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Algemene reserve	1.510.436	400.430	149.585	182.480	224.156	265.831
Bestemmingsreserve O&J	94.000	62.000	31.000	-	-	-
Bestemmingsreserve BTW	190.000	190.000	190.000	190.000	190.000	190.000
Voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Kortlopende schulden	371.038	381.184	381.184	381.184	381.184	381.184
TOTAAL PASSIVA	2.165.474	1.033.614	751.769	753.664	795.340	837.015

In bovenstaande meerjarenbalans is het resultaat 2022 verwerkt en zijn ook de verwachte resultaten vanaf 2023 tot en met 2027 verwerkt.

Toelichting op de balansposten

In de post *vorderingen* zijn de openstaande posten (nog te ontvangen) opgenomen. Voor de jaren 2023 tot en met 2027 is een aanname gedaan van € 20.000,-.

De *liquide middelen* zijn in 2022 met de ontvangst van de extra rijksbaten toegenomen tot € 2.155.620,- en laten – gelet op de verwachte negatieve resultaten vanaf 2023 – in de meerjarenbalans een daling zien van € 1.013.614,- in 2023 tot € 817.015,- in 2027. Er zal in de komende periode dan ook meer op liquiditeit moeten worden gestuurd. Bij de betaalbaarstellingen wordt er al rekening mee gehouden door deze in te maandelijks in te plannen na ontvangst van de rijksvergoedingen.

De passivazijde van de balans laat de afloop van het *Eigen vermogen* zien dat onder de € 446.000,- uitkomt (er is geen bovenmatig EV meer).

NB. De bestemmingsreserve BTW compensatie zal worden aangewend wanneer de ministeries van Financiën en OCW duidelijkheid verschaffen over de toepassing van de BTW vrijstelling voor “nauw met het onderwijs samenhangende diensten” en de verrekening van de betaalde BTW compensatie 2022. Dat kan er toe leiden dat de bestemmingsreserve in 2023 of 2024 vrijvalt ten gunste van de exploitatie, maar tegelijkertijd zal worden aangewend voor de verrekening van de BTW-middelen met het ministerie. Daarbij wordt niet verwacht dat de middelen moeten worden terugbetaald; eerder zal het gaan om een verrekening met de rijksvergoeding.

8.8 Risico's en risicobeheersing

De risico's van ons samenwerkingsverband zijn van een andere orde dan van een schoolbestuur. Zo is er geen sprake van de exploitatie van gebouwen en zijn er geen werkgeversrisico's omdat het samenwerkingsverband geen personeelsleden in dienst heeft.

Operationele risico's

Een aantal *operationele risico's* hoeft niet te leiden tot vergroting van weerstandsvermogen, omdat ze in de exploitatie kunnen worden opgelost. Ook mogelijke, toekomstige groei van het speciaal (basis-) onderwijs wordt niet gedefinieerd als een financieel risico. In financiële zin vormen uitgaven aan het speciaal (basis-) onderwijs en de ondersteuningsmiddelen voor het regulier onderwijs een communicerend vat. Met andere woorden, indien in de toekomst de kosten aan speciaal (basis-) onderwijs zouden stijgen, dan kunnen de middelen voor ondersteuning die beschikbaar worden gesteld aan het regulier onderwijs worden teruggebracht.

Uiteraard zijn er wel *operationele risico's* die zich moeten vertalen in weerstandsvermogen. Er is sprake van werkprocessen die bij onzorgvuldige afhandeling tot schaderisico's kunnen leiden, zoals het werkproces om tot een besluit toelaatbaarheid te komen.

Tenslotte kan het samenwerkingsverband voor situaties komen te staan, bijvoorbeeld om onderwijs voor thuiszitters mogelijk te maken of andere situaties waarbij het waarmaken van de zorgplicht door scholen in het geding is, en interventies een financiële bijdrage vragen.

De implementatie van de AVG is vanaf 2018 is zorgvuldig ter hand genomen. Er zijn afspraken gemaakt over datagebruik en datatransport en er is een AVG functionaris benoemd.

Strategische risico's

De werkelijke risico's voor een samenwerkingsverband, de meer *strategische risico's*, zitten in de kwaliteit van uitvoering van passend onderwijs. Ons samenwerkingsverband is vooral faciliterend en slechts in geringe mate uitvoerend. De kwaliteit van de te realiseren basis- en extra ondersteuning wordt bepaald door de scholen en hun besturen. Risico's als het niet realiseren van een afdoende niveau van basisondersteuning moeten gemanaged worden in overleg met de besturen.

De druk op samenwerkingsverbanden, ook vanuit de inspectie, om meer zicht te krijgen op de doelmatige besteding van middelen die aan de schoolbesturen worden overgedragen neemt dan ook toe. Het samenwerkingsverband heeft vanaf 2016 stappen gezet om inzicht te krijgen in de doelmatigheid van de inzet door schoolbesturen, met name waar het de bestemming van ingezette middelen betreft.

Risico's ten aanzien van financiële positie en wet- en regelgeving

De financiële positie van het samenwerkingsverband is – ook wanneer wordt voldaan aan de afspraken het Eigen vermogen terug te brengen tot het niveau van de signaleringswaarde van 3,5% - goed te noemen. SWV Zaanstreek heeft ervoor gekozen een weerstandsvermogen aan te houden van tenminste 1,5% van de rijksbaten. Het risicoprofiel van SWV PO Zaanstreek is lager, omdat het samenwerkingsverband geen personeel in dienst heeft.

In boekjaar 2022 zijn twee mogelijke financiële risico's ontstaan en om deze te duiden zijn in de jaarrekening 2022 twee bestemmingsreserves gevormd. In de zomer van 2022 zijn samenwerkingsverbanden geïnformeerd over de afspraken tussen de ministeries van Financiën en OCW om over de diensten tussen schoolbesturen en samenwerkingsverbanden BTW in rekening te brengen. Alle samenwerkingsverbanden werden met terugwerkende kracht 1 januari 2022 daarvoor gecompenseerd en ontvingen in september 2022 een extra rijksvergoeding. Vanuit deze vergoeding kan SWV Zaanstreek de schoolbesturen die op basis van een SLA medewerkers in zetten t.b.v. het samenwerkingsverband en daarvoor BTW in rekening brengen de BTW betaalbaar stellen. Tot op de dag van vandaag zijn echter de exacte spelregels daarvoor onduidelijk (zie Gebeurtenissen na balansdatum). Om die reden is een bestemmingsreserve BTW compensatie gevormd van € 190.000,-.

In september 2022 ontvingen samenwerkingsverbanden tevens een aanzienlijke bijdrage voor de inrichting van ouder- en jeugdsteunpunten, een van de 25 Verbetermaatregelen. SWV Zaanstreek zal dat bedrag de komende drie jaar inzetten en daar de nodige activiteiten van bekostigen; om die reden is daarvoor een bestemmingsreserve gevormd (€ 94.000,-).

Een derde financieel risico is het voornemen van de minister van OCW om samenwerkingsverbanden in 2023 een generieke korting op te leggen als zij op 31 december 2022 beschikken over bovenmatig Eigen vermogen. Een voornemen dat bij de samenwerkingsverbanden tot veel onbegrip heeft geleid; juist in september 2022 werd naast bovengenoemde vergoedingen voor BTW en ouder- en jeugdsteunpunt ook een herziening van de tarieven 2021-2022 betaalbaar gesteld; het was niet mogelijk die nog in 2022 doelmatig in te zetten en juist daardoor is bij de meeste samenwerkingsverbanden een bovenmatig Eigen vermogen ontstaan.

In het geval OCW in het najaar 2023 daadwerkelijk besluit tot het afnemen van het bovenmatige Eigen vermogen en die wordt niet gecompenseerd door de herziening bekostiging 2023, dan zal SWV PO Zaanstreek moeten bijsturen. Op welke manier deze bijsturing moet worden geconcretiseerd is afhankelijk van de financiële impact van de risico's. Een mogelijkheid is de investeringen in nieuw beleid terug te brengen of om (tijdelijk) de overdrachten van ondersteuningsmiddelen aan het regulier onderwijs te verlagen.

8.9 Risicomaatregelen

Het samenwerkingsverband heeft slechts een beperkt aantal werkprocessen inzake financieel beheer. De volgende interne beheersings-maatregelen zijn getroffen om mogelijke risico's af te dekken:

- Op het niveau van het administratiekantoor is functiescheiding aangebracht in het betalingsproces.
- Periodiek ontvangt de bestuurscoördinatie tussentijdse cijfers in de vorm van een Managementrapportage, in 2022 per kwartaal.
- De bestuurscoördinatie, ambtelijk secretaris en de penningmeester nemen in periodiek overleg de rapportages door in aanwezigheid van de controller en stellen deze daar waar nodig bij. Daarna worden de managementrapportages voorgelegd aan het bestuur.

Voor werkprocessen rond TLV-besluiten geldt, ook volgens de wet, dat hier meerdere adviseurs bij zijn betrokken. Eén maal per jaar (in januari na vaststelling van de reguliere telling), wordt een controle verricht op de juistheid van de TLV-registratie door de scholen voor speciaal onderwijs, aan de hand van de Kijkglazen van DUO.

Bijlage Jaarrekening 2022